

ROMANIA
 No. 2247
 10. Telefon: ...
 Budapest
 M. Kossuth ter Robert Bodapest
 Dist. 2 I. e

UJ KELET

Ara 5 lej
 Szerda, 1936. június 10.
 5996. ÉV. XIX. ÉVF.
 SZIVAN 20. 134. SZAM

Keckeméti Lipót

Ismét hatalmas tölg dött ki Jisrael e-
 dejében. Egy jó pásztor, egy tízes-szavu ige-
 hirdető és nagy tanító-mester tért meg
 őseihez. Dr. Keckeméti Lipót oradeai főrabbi
 a haladó zsidóságnak nemzetközi relációkban
 is kimagasló alakja volt. Tudományos mun-
 kásságát a laikus közönség csak kevésbé is-
 meri, de annál nagyobb figyelmet és elismer-
 és kísért a szakértő körök részéről. Mint
 pap a szó legnemesebb értelmében lelki atyja
 volt a reábizott nyájnak, aki a jóság, a sze-
 retet, de legfőképpen az igazság szavával
 vezette híveit az általa leghelyesebbnek tar-
 tott uton.

Világnézetben és politikai felfogásban egy
 tenger választotta el dr. Keckeméti Lipótot
 ettől az újságtól, az Uj Kelettől. Különösen
 az ardeali zsidó népi megmozdulás első éve-
 iben volt mély és szembeszökő ez a szakadék.
 Dr. Keckeméti egy olyan kor zsidó ideálját
 hirdette és hordta a szívében, amely a zsi-
 dóság jövőjét nem a népi feltámadásban, ha-
 nem a többi népek között való elmerülésében
 és egy spiritualizált vallási misszióban látta.
 Dr. Keckeméti hitt ebben a misszióban és
 hatalmas tehetségének gazdag fegyvertárá-
 val, a tudós meggyőző érveivel és a költő
 forró szavával küzdött érte. Becsületes, bátor
 harcosa volt eszméinek.

Ebben a harcban nem egyszer kerülünk
 szembe egymással. De soha még lovagiasabb
 ellenféllel nem álltunk szemben és ritkán
 volt nagyobb élvezetben részünk, mint amik-
 or vele bocsátkoztunk vitába. Mert ő az az
 ellenfél volt, akit nemcsak tisztelni, de sze-
 retelni is kellett. Szeretni kellett, mert minden
 szaván, minden érvén és minden mozdulatán
 átsütött a zsidó nép iránt való forró szerete-
 te. Az igazi nagyság magával ragadó pátho-
 sza lobogott benne, mindig emelkedett volt
 és sohasem ereszkedett le a hétköznapi ce-
 sepaték vásári zsvájához.

Egyenes gerincű, szívós, karakán termé-
 szeti ember volt, ahi élete tartalmának te-
 kintette az elvekhez való hűséget és ragasz-
 kodást. De ez az elvhűség nem merevedett
 nála makacssággá, főként azért nem, mert
 lelke érzékenyen rezonált a zsidó nép min-
 den életnyilvánulására. Az utóbbi évek tragi-
 kus eseményei az ősz tudóst is egyre köze-
 lebb hozták a zsidó népi gondolatok és Pa-
 lesztina újjáépítésének szükségességéhez. Meg
 volt benne a bátorság, hogy megváltozott
 felfogásának kifejezést is adjon.

Dr. Keckeméti Lipót halála az egész ma-
 gyarajku zsidóságnak pótolhatatlan vesztesé-
 ge, mert vele a haladó zsidóság egyik leg-
 kiválóbb szellemi vezére szállt sírba. Hívó és
 ellenfél egyforma megrendültséggel állja
 körül a ravatalt, mert dr. Keckemétirol va-
 lóban el lehet mondani: igaz zsidó és igaz
 ember volt.

Az első zsidóság a francia kamarában

A francia parlamentben zsidóztak. A
 Dreyfuss-per óta nem történt ilyen Párizs-
 ban. Igaz, hogy nem is igen volt rá alkalom.
 Most viszont — Franciaország történelmében
 először — zsidó ül a miniszterelnöki székben,
 igazán csoda lett volna, ha ebből az alkalom-
 ból nem zsidóztak volna anno 1936-ban a
 párizsi kamarában.

A jobboldali Vallat mingyárt a kormány
 első bemutatkozásánál tartotta szükségének,
 hogy lezsidózza Franciaország új miniszter-
 elnökét, Leon Blumot.
 Nem vagyunk meglepve, hogy így történt,
 alighanem Leon Blum sem lehetett meglepve
 különösképpen, hiszen ha ma egy zsidó ilyen
 magas polcra lendül, el kell készülni arra,
 hogy pont erről az oldalról fogja támadás
 érn, mégis nem úgy reagált erre a sérté-
 nek szánt kirohanásra, mintha előre fél lett
 volna készülve rá.

Mindenki úgy reagált Vallat támadására a
 francia kamarában, ahogyan joggal elvárható
 volt tőle. A jobboldal lelkesen tapsolt a szó-
 noknak, a baloldal lecsirkéfogozta és le-
 gazemberelte, Herrát, a kamara főnöke ma-
 gából kikelve utasította rendre a szónokot és
 jegyzőkönyvi megróvásban részesítette, csak
 Leon Blum viselkedett számunkra érthető-
 lenül.

Egyetlen szót sem felelt, elvörösödvé ugrott
 fel a helyéről és ki akart rohanni a teremből.
 Holott ez lett volna az alkalom arra, hogy
 Leon Blum az ország színe előtt tiszta vallo-

Döbbenetes tragédia a bucuresti király-napon

Mint kártyavár omlott össze egy 4000 emberrel zsufolt négyemeletes tribün és az emberek százait temette maga alá. A kormány nem közölt hivatalos kimutatást a halottakról, állítólag 80-nál több halott van és 900 körül jár a sebesültek száma. Az építkezésnél elkövetett hanyagság és visszaélések okozták a tömegszerencsétlenséget. Letartóztatták az építési vállalkozókat, Vasilescu bucuresti alpolgármestert és a fővárosi mérnöki hivatal egész személyzetét. A király, Benes köztársasági elnök és Pál régensherceg szemtanuja volt a borzalmas katasztrófának

Egy volt temetkezési vállalkozó és egy krupier építette a haláltribünt

Bucuresti, június 9. (Az Uj Kelet tud.)
 Mikor e sorokat írjuk, még mindig nem
 bontakoztak ki a maguk teljességében an-
 nak a megdöbbentő tragédiának a részletei,
 amely a június 8-i nemzeti ünnep
 emelkedett hangulatát percek alatt gyász-
 szá változtatta át. Kétségelen azonban,
 hogy Bucuresztiben olyan szerencsétlenség
 történt, mely az egész országban a legna-
 gyobb megdöbbenést és felháborodást vál-
 totta ki azokkal szemben, akik a tömegha-
 lál előidézésében felelősek. Nincs a bün-
 tetésnek olyan foka, mely ne volna meg-
 érdemelt azok ellen, akik bűnös könnyel-
 mőségből és hasonlóságokból olyan tákol-
 mányt építettek a restauráció ünnepségé-
 ré, mely alatt az eddigi jelentések szerint
 több mint nyolcvan ember lelte halálát,
 közel ötszáz ember pedig súlyosan megse-
 besült. Ez a három állam uralkodójának
 jelenlétében történt végzetes tragédia
 olyan rendszerről lebbent fel a fátylat,
 melynek védelmében kis-stíli panamisták
 és korrupt tisztviselők kompromittálják
 az országot; és fejtenek ki olyan lelkiismer-
 tetlen munkát, mely a jelen esetben tö-
 megszerencsétlenséghez vezetett. Az or-
 szág lakossága és inte felháborodással és
 megdöbbenéssel vette tudomásul a cotro-
 ceni mezőn történt szerencsétlenséget és
 nagy aggodalommal lesi a híreket a sze-
 rencsétlenség áldozataul esett sebesültek
 sorsáról.

A cotroceni felvonulás a három államfő jelenlétében

Emelkedett hangulatban, nagy és lelkes
 tömeg jelenlétében, indult a restauráció
 hatodik évének ünnepsége, melyen az or-
 szág különböző részeiről huszonézer fiatal
 cserkész, előzetes katonai kiképzésben
 részesülő ifjú és az iskolai u. n. „strájer”
 alakulatban megszervezett fiatal diák és
 diáklány vett részt. Már a kora reggeli
 órákban megindult a népvándorlás a cot-
 roceni mező felé, ahol a városi mérnöki
 hivatal tizenkét hatalmas emelvényt épít-
 tett a nagyközönség befogadására. A négy
 emeletes hatalmas építményeket zsufolásig
 töltötte meg az emberfőteg. A felvonult
 elegáns közönség tarka-barkasága, a sok-
 ezer ragyogó egyenruha, a népi viseletbe
 öltözött asszonyok, az ország összes váro-
 sainak és községeink polgármestereiből álló
 díszes küldöttség megkapó képet köl-
 csönözött a nagykiterjedésű cotroceni me-
 zőnek, ahová a király és kísérete délelőtt
 10 órakor vonult ki. A király társaságá-
 ban volt Benes csehszlovák köztársasági

elnök, Pál, herceg, Mihai nagyvajda és
 Miklós herceg, valamint a vendégül látott
 államfők kísérete. A királyi emelvényen
 foglaltak helyet a diplomáciai, katonai
 és közéleti előkelőségek. Amikor a király
 megérkezett, a közönség percekig tartó
 hatalmas ünnepléssel köszöntötte.
 Huszonöt ezer ifjúnak pompás felvonulá-
 sa következett most, amelyet a király nyi-
 tott meg a következő szavakkal:

A király szózata a strájerokhoz

— Strájerok! Ti az ország jövőbeli
 polgárai és katonái, legyetek büszkek
 arra a szerepre és munkára, amelyet
 ennek az országnak dicsőségére kell
 végeznetek. Nagy megtiszteltetés számo-
 tokra, hogy ünnepségeken három ál-
 lamfő vesz részt, akik a három ország
 barátságának megszilárdításán és szö-

vetségünk megerősítésén dolgoznak. Le-
 gyetek büszkék és mutassátok magato-
 kat méltóval erre a tisztességre azáltal,
 hogy ezt a tisztelgést a csak és jügszá-
 lúv ifjúsághoz külditek.

A király a hagyományos „Sánátate”
 cserkész üdvözléssel és a római köszönet-
 sel fejezte be beszédét.

Ezután kezdődött meg tízezer tornász
 mutatványának bemutatása, majd mind a
 huszonöt ezer strájer a katonazenekarok
 indulóinak ütemére elvonult az emelvé-
 nyek előtt. A tribünök közönsége szűnni
 nem akaró lelkes tapsviharral üdvözölte a
 nagy rendben és katonásan menetelő ifju-
 ságot. Különösen az egyes országrészek
 népviseleteibe öltözött csoportok arattak
 óriási tetszést. A menetből kiemelkedett a
 basarabai arcasok és az ardeali cimiki
 megkapó csoportja, melyet percekig tom-
 bolva ünnepelt a közönség.

Mint egy kártyavár omlik össze a négy-emeletes tribün

A felvonulás után a táncmutatók meg-
 kezdésére került volna a sor, amikor a tragé-
 dia bekövetkezett. A királyi emelvényen
 szemben lévő I. jelzésű tribün, amelyen 3500
 ember zsufolódt össze, váratlanul inogni
 kezdett, majd fülsiketítő robaj, kétségbe-
 esett segély és jajkiáltások közepette össze-
 szeomlott.

Másodpercek alatt mintegy kártyavár
 omlott össze a négyemeletes, hatalmas
 építmény, mely a közepétján szakadt
 be és az ott támadott rébe mint egy
 tölesérbe, az összeomló deszkakészít-
 mény gerendáival együtt hulltak be az
 emberek százalt.

Az összeomlás leirhatatlan pánikot és meg-
 döbbenést váltott ki a nézőseregből. Az
 emberek a szomszédos tribünökről kétségbe-
 esetten rohantak le, egymást taposva össze,
 mert mindenki életét féltette. A pánikot nö-
 velte az is, hogy az összeomlás pillanatában
 néhány egymásra következő robbanás resz-
 kettette meg a levegőt, ami azt a hitet kel-
 tette a rémült tömegben, hogy merénylet
 történt. Az összeomlott tribün első soraiból
 épen menekült emberek jórésze eszméletét
 veszítette. A teljes pánik veszélye fenyegetett
 már az óriási mezőn, a jelenvolt politikusok
 is a legnagyobb zavarban állottak az esemé-
 nyek előtt.

A rendőrség még kordont vonni is efe-
 lejtett az emberek százait maga alá te-
 mető romhalmaz köré, amikor Károly
 király, Miklós herceg és Tatarescu mi-
 niszterelnök kíséretében elhagyta a kirá-

lyi emelvényt és az összeomlott tribün-
 höz sietett, ahol személyesen adott uta-
 sításokat a rend fenntartására.

Az azonnali kiszállított mentők, a katonaság
 és a rendőrség segítségével kezdtek meg a
 mentési munkálatokat. Az ünnepségeket a
 király kivására azonnal felfüggesztették.

Teherautókkal szállították el a helyszí-
 néről a halottakat és sebesülteket, me-
 lyek száma percről-percre nőtt, mert az
 összeomlott emelvény alól egyre több
 szerencsétlenül járt embert emeltek ki.

A fővárosban leirhatatlan hatást váltott ki a
 szerencsétlenség híre és félórán belül az em-
 berek tízezerszámra nyüzsgtek a mezőre
 vezető utcákon, hogy az ünnepségre kirán-
 dult hozzátartozóiknak sorsa felől hirt hall-
 janak. A hatóságok csak nagy nehézségek
 árán tudták fenntartani a rendet. Növelte a
 zavart, hogy a kormány az első percekben
 nem adott hivatalos jelentést ki a történetek-
 ről és a déli órákban a külföldi rádiók a leg-
 fantasztikusabb rémhírekkel töltötték meg a
 világot.

Az első hivatalos jelentés

Bucuresztiben a lapok délután három óra
 tájban rendkívüli kiadásokat adtak ki, amely-
 ben a kormány első jelentését közölték a
 szerencsétlenség áldozatairól. Eszerint a
 szerencsétlenség következtében három ember
 vesztette volna csak életét és a sebesültek
 száma nem haladta meg a százat. A jelentés
 szerint egy focsani asszony, a Dacia Romana
 biztosító egy tisztviselője és Dumitrescu
 kapitány haltak meg. A közönség az újságok
 híreit nagy ellenszenvvel fogadta és az el-
 árusító bódék előtt hangos tüntetést ren-
 derett. A késő esti órákig nem lehetett tudni,
 hogy milyen méretű volt a szerencsétlenség.
 A lapok munkatársai hivatalos jelentés hiá-
 nyában az egyes magánházakhoz fordultak,
 amelyek zsufolódtak meg a szerencsét-

(Folytatása az 5-ik oldalon.)

mást tegyen a maga zsidóságáról és francia-
 ságáról. Nyíltan színt kellett volna vallania
 a kérdésben, hogy többé ne bukálhasson
 alattomos támadások képében körülötte.
 Mert szombaton csak az első napja volt
 miniszterelnöki szereplésének. Az eljövendő

hetekben és hónapokban nem egyszer fogják
 még szemére hányni származását, amire nem
 felelt sem az, hogy a baloldal tüntetőleg
 mellé áll, sem az, hogy ő ki akar rohanni az
 ülésteremből.
 Leon Blumnak másképpen kell válaszolnia.

Végsőig feszült a helyzet a palesztinai kormány és az arab mozgalom között

Abdullah emirnek sem sikerült békét közvetítenie a kormány és az arabok között. A közigazgatási sztrájk általánosítására készülnek az arabok. A gazdasági életben bomlik a sztrájk

Arab delegáció megy Londonba

Jeruzsálem, június 9. A zsidó nép figyelme ma elsősorban a palesztinai eseményekre és az országból érkező napi jelentésekre összpontosul. Az arab vezetőkörök és angol mandátárius kormányzat közötti politikai ellenléteket egyre élesebb formát öltenek. Több arab város közigazgatása, illetőleg tanácsa csatlakozott a sztrájkhoz és ezzel a közszolgálat egyik fontos tényezőjét próbálják megbénítani az arabok. E kísérletnek a sikere egyelőre még kérdéses s különösen döntő jelentőséggel bír ebből a szempontból az a kérdés, hogy a közigazgatási sztrájk át fog-e esapni a vegyes lakosságú városokra is, elsősorban Jeruzsálembre és Haifára. Egyelőre a két vegyes lakosságú város érintetlen maradt a mozgalomtól.

Másfelől viszont nem lehet szom elől tévesztetni, hogy a gazdasági sztrájk máris túlhaladja az abban résztvevő arab körök anyagi erejét és a közigazgatási sztrájk nem egyéb, mint ellensúlyozása azoknak a súlyos nehézségeknek, amelyekkel a sztrájk mozgalomnak egyre reménytelenebbül kell megküzdnie a gazdasági élet frontján.

Az arabok által hangoztatott „általános sztrájk” ugyanis nem áll fenn. Az arab kereskedelem máris megtörte a sztrájkfrontot és amióta a kormány szigorú rendeletben és büntetés terhe alatt szólította fel a kereskedőket üzleteik megnyitására, egyre nagyobb számban nyílnak meg az arab üzletek. Ugyanekkor az arab munkások is kezdenek visszatérni munkahelyeikre és minden terror ellenére ma már Jaffában is, mely tudvalevőleg az arab sztrájkmozgalom főfészke, kezdenek munkába állani az arabok. A palesztinai jelentések egyöntetűen megállapítják, hogy

a sztrájkban az arab lakosságnak csak egy része vesz részt és főleg városi rétegek ezek, míg a falvakon tovább folyik az arabok munkája.

Mégsem lehet lekicsinyelni ezen akció méretét és jelentőségét, szükséges azonban, hogy a hamis feltevésekkel szembe helyezzük a való tényállást.

Ugyanekkor a terror cselekmények tovább folynak az országban. A kormány energikus fellépésének ellenére, napirenden vannak még az arabok és a rendőrség közötti összecsapások és rendkívül nagy az arab halottak és sebesültek száma. A kormány újabb intézkedéssel súlyosbította az arab terror elleni hadjáratát. Könnyfakasztó gázokkal lép fel az arabok ellen és az ország egyik félreeső déli részében koncentrációs tábort nyitott meg az arab sztrájk-agitátorok internálására.

Abdullah sikertelen missziója

Sir Arthur Wauchop palesztinai főkörmányzó pénteken repülőgépen Amannba, Transjordánia fővárosába utazott, ahol Abdullah emirrel folytatott tanácskozást. Hír szerint arra kérte az emirt, hason a palesztinai arabokra, hogy szüntessék be a terror-cselekményeket, mielőtt a kormány éles intézkedéseket léptetne életbe. Szombaton Abdullah magához kérte az arabok képviselőit. Az arabok azonban elutasították az emir közvetítő javaslatát és ezzel a kormány utolsó közvetítő kísérlete hiúsult meg. A főkörmányzó most már végső intézkedésre határozta el magát és ez a tény a feszültség további fokozódását hozta magával és küszöbön áll az ostromállapot általános kihirdetése.

Arab delegáció indul Londonba

Hír szerint Jeruzsálemből nem hivatalos küldetésben arab delegáció megy Londonba, hogy ott az arabok ügyét képviselje. A delegáció tagjai dr. Khalil jeruzsálemi polgármestere, Suleiman Bey Abdul Resak Teukan, nablusi polgármester és két keresztény arab. A delegációban az összes mérsékelt arab csoportok képviselve vannak, kivéve Nashashibi volt jeruzsálemi polgármester pártját. A delegáció a palesztinai kormány ajánló levelét viszi magával és a küldetéshez a jeruzsálemi főmufti is hozzájárult. Ez egyben meg is magyarázza Nashashibi távolmaradását, miután a volt jeruzsálemi polgármester legnagyobb ellenfele a főmuftinak és a londoni delegáció nyilvánvalóan a főmufti mentének tekinthető.

Újabb támadások

Jeruzsálemtől öt kilométernyire egy autóbusz karavánt támadtak meg az arabok. Az autóbuszt kísérő rendőrök és az utasok fegyverlövéssekkel válaszoltak a támadásra és

igly tartották sakkban az arabokat, míg megérkezett Jeruzsálemből a katonai megerősítés. Az angol katonáknak sikerült körülbekeríteniük a támadókat. Az arabok a világháborúban ázott lövészárkokban húzódtak meg. A veszélyeztetett utvonlra a rend helyreállítására végett több skót katonát és két gépfegyveres páncél-autót küldtek ki. Az arabok megsebesítettek egy skót katonát.

Jeruzsálem mellett az arabok megtámadtak egy zsidó kolóniát (a kolónia nevét nem említi a jelentés), a zsidó telepesekek azonban visszaverték a támadókat. Az összeütközés során három arab meghalt, egy angol megsebesült. Jeruzsálem közelében az arabok felgyújtottak egy faraktárt.

Az arab polgármesterek ilést hívtak össze mára, amelyet azonban a hatóságok betiltottak. A polgármesterek holnap mégis meg akarják tartani a gyűlést.

A kormány rendelete elmozdította a látásból és a városon kívüli helyre internálta a jaffai polgármestert.

Abdull Odit, az arab sztrájkbizottság főtitkárát letartóztatták és ugyancsak internálni fogják.

Hassan Bei Sukri, Haifa polgármestere, aki eddig távol tartotta magát a sztrájkotól, a városi tanács arab tagjaival együtt levelet intézett a főkörmányzóhoz, amelyben követeli az arab kivánságok tiz napon belül való teljesítését, mert különben kénytelen lesz kartársaival együtt benyújtani lemondását.

Az arab sztrájkbizottság kommunikét tett közzé, melyben bejelenti, hogy a napokban

azon arab városi tanácsosok és közigazgatási szervek is beszüntetik működésüket, amelyek eddig nem csatlakoztak még a sztrájkhoz. Auni Bej Abdul Hadi, az Istiklalpárt egyik vezetője kijelentette a sajtónak, hogy a városi sztrájk keresztülvitele után az arab állami tisztviselők és a mohamedán vallási intézmények alkalmazottai is csatlakozni fognak a sztrájkhoz, ha a kormány időközben nem teljesítendő az arab kívánságokat.

A jeruzsálemi arab rendőrök közötték feltevésekkel, hogy ha nem részesülnek egyenlő kezelésben az angolokkal fizetésük és elbírálásuk tekintetében, szintén sztrájkba lépnek. Azt az ajánlatot, hogy egy schillinggel felemelik bérüket, elutasították. Ugyanezt az ajánlatot a zsidó rendőrök is elvetették, azaz az indokolással, hogy az arab nyomás alatt történt. A palesztinai rendőrség vezérinspektora, R. G. B. Spicer, kijelentette, hogy szükség esetén a katonaság fogja átvenni a jeruzsálemi rendőri szolgálatot.

Honnan van pénzük az araboknak

A Doar Hajom értesülése szerint az arab terrorista szervezetek tagjai munitiót és élelmiszert mellett havonta hat-hat font bért kapnak. Egyedül Jeruzsálemben 17 ezer arabot támogatnak a sztrájk-alapból. Az összes többi centrumokban 20 ezer arab részével állandó segélyben. A haifai arab kikötőműmunkásoknak teljes bért és ezenkívül prémiumot ígértek arra az esetre, ha csatlakoznak a sztrájkhoz. Hasonló ajánlatot tettek az arab állami tisztviselőknél is. A sztrájkoló sofőröknek teljes bérüket fizetik ki. Ilyen körül-

Javult Maxim Gorkij állapota

MOSZKVA, június 9. Szombaton közölte az Uj Kelet azt a moszkvai jelentést, hogy Maxim Gorkij, a világhírű orosz író halálán van. Újabb moszkvai jelentés szerint a nagy író állapota várhatóan jobbra fordult, úgy, hogy orvosai biznak felgyógyulásában.

Kommunista tüntetés volt a németországi Ulmban

Az első munkástüntetés Hitler uralma óta Németországban

BERLIN, június 9. Szombaton Ulmban súlyos zavargások történtek el. A munkások tüntettek, akiket az állami közmunkák nem alkalmaztak, nem akarták folytatni a munkát. A munkások menedébe fejlődtek és hangos tüntetést rendeztek az utcán. A rendőrség és a munkásság között összeütközésre került a sor, melynek során a rendőrök könnyfakasztó gázokat voltak kénytelenek alkalmazni. Az összeütközés során számos sebesülés történt. A sebesültek közül néhánynak az állapota súlyos. A rendőrség letartóztatta a mozgalom vezetőit, akik között, mint a hivatalos jelentés közli, néhány kommunista agitátor is volt. Ennek a tüntetésnek az az különös jelentőségét, hogy az első munkásmegmozdulás Hitler uralma óta.

Akrobata mutatványok az atmoszférában

Bazu Cantacuzino és Marina Stirbey Románia két legjobb amatőrpilótája a someseni repülőmeetingen

Cluj, június 9. (Az Uj Kelet tud.) A romániai polgári repülőszervezet vasárnap délután a someseni repülőtéren mitinget rendezett, amelyen Románia legkitűnőbb amatőr pilótái mutatják be az aviatika legjobb és legmodernebb akrobatikus mutatványait. A kedvező idő ellenére hatalmas tömeg lepte el a repülőteret és az autobus és magánautópark fővárosi forgalmat teremtett a repülőter előtti országúton, Someseni falu főútcáján.

A repülőter óriási nagy mezőjén négy kis repülőgép állott egymás mellett. Három buzakék és egy vajsziú. Kettő monoplán, kettő biplán. A háttérben valamilyen távolabb erüstsziurke, piros díszítésű csukott gép áll és várja, hogy a közönség sítárepülésre jelentkezék. Nem nagyon tolongtak az emberek, mert a 10-13 per-

cig tartó repülésért nem kevesebb, mint 300 lejt kellett fizetni.

Négyszázra hirdették a miting kezdetét, de a pilóták csak negyedéskor jelentek meg a mezőn. Egyszerre feltűnt egy magas barna kispotlót alaku fiatalember és egy elegáns világos szürke szoknyanadrágba öltözött magas csinos hölgyvel a közönség közé vegyült. Csak amikor átlépték a kordont, akkor sejtette a közönség, hogy ők a miting attrakciói: Bazu Cantacuzino, Románia legkitűnőbb amatőr pilótája és Marina Stirbey, külföldön is ismert egyetlen Románia pilótanője.

Utána jöttek a többi pilóták is. Constantin Sutu és Lucien Levy. Az utóbbi egy-kettőre beibujik pilótaruhájába, begugrik a géphe, majd erősen leszijazzák. Cantacuzino hozzálát a gép propellerjének

Erodti közlemény

Nagyon jól érzem magam az első üveg Gastro D. után

és mindenkor ajánlom, akárhol hallok egy azenvedőről, amint nekem is ajánlva lett egy beteg részéről, aki meggyógyult 25 éves gyomorhajából.

Tisztelettel: Lőrinc Imre
Tibeni, jud. Rádăuți.

Valóban a Gastro D. hatása gyomor- és bélzavaroknál csodálatos, úgyhogy egyáltalában nem lep meg bennünket a betegek lelkesedése.

Kapható Császár Ernő gyógyszerárban, Bucuresti, Calea Victoriei 124, vidékre megrendelhető 130.— lej utánvét mellett.

Kísérje figyelemmel az ezután közlendő közönlőleveleket.

menyek között ma már a kormány körében is meggyőződésnek veszik, hogy

az arab sztrájkalapot külföldről finanszírozzák.

Megállapodást nyert ugyanis, hogy azok az összegek, amelyeket kifizetnek, többszörösen túlhaladják azokat, amelyeket az arab adakozók bocsájtottak a sztrájkalap rendelkezésére.

A Maspero nevű jaffai cigarettagyár arab munkásai feladták a sztrájkot és visszatértek munkahelyükre. Ugyanekkor Jaffa elővárosában a zsidó kereskedők is kinyitották üzleteiket, ez alkalommal először a zavargások óta.

Végetért a mintavásár

Szombaton programszerűen végetért a tel-avivi mintavásár. A mintavásárt mintegy 300 ezer vendég látogatta meg.

Jeruzsálem, június 9. A jeruzsálemi Vecsi negyedben bomba sebesített meg 17 arabot. Egy jaffai arab lap igazgatójának koncentrációs táborba való szállítása alkalmával 300 arab megtámadta a rendőröket, akiknek sikerült a tüntetőket szétszórni.

begyűjtéséhez. Egymásután többször kezdődik a propellernek, amíg az irtózatossággal és hatalmas robajjal forgásba kezd, míg a gép körül több méter körzetben hullámzik a fű az erős légáramlástól. Levy néhány percre emelkedik fel, hogy megmérje a légnyomást, majd gépe ismét végigfut a mezőn és már vissza is áll a helyére. Marina Stirbey időközben beöltözik. Fekete villámzás bórruhát, ugyanilyen bórskapát vesz fel és színes selyemszövetet köt a nyakába. Hatalmas női kézen szokatlan barna keztyűt húz, pilótaszemüveg kerül a fejére és már is fűrgén ugrik be a géphe. Ő a program első száma. Leszijazzák a kis buzakék nyitott monoplánban és Cantacuzino ismét nekilát a propellernek.

Már fut is a gép a mezőn és egyszerre emelkedik fel a levegőbe, mint egy lift. Körbekerít a tér felett, hirtelen leereszkedik, a közönség sikolt, mert a gép zuhan, de a következő pillanatban ismét felszáll, aztán száltót csinál és fejfelé felé fut meg nagy utat a levegőben. Ismét száltózik, majd siklóval lejjebb száll néhányszor megismétli a fejfelé állást, majd oldalt dülést, de már nem olyan izgatott a hangulat. A gép biztosan uszik a levegőben. A következő pillanatban leereszkedik és szép rendben befut a helyére. Utána Sutu repül fel, néhányszor köröz a levegőben, ő is száltózik. A harmadik szám Bazu Cantacuzino. Az ő gépe nyitott biplán. Szörmegeállós bórruhában száll be ő is, leszijazzák. Egyet sem számolhat az ember és máris a levegőbe emelkedett. Cantacuzino fejfelé repül. A gép úgy perdül-fordul a levegőben, mint ha a földön volna. Könnyedén és mégis csodálatosan. Aztán hirtelen leereszkedik és olyan alacsonyan zug le a közönség feje felett, hogy a hölgyek irtózáva sikoltoznak. Ismét felemelkedik és mintha meg sem akarna állani, nagy irammal repül a fekete felhők felé, majd leszáll és a közönség lelkesen megtapsolja, amint kissé fáradtan begurul gépe a sorba.

A miting végeztével Marina Stirbey vállalkozott, hogy 300 lejért saját gépén felvisz utasokat 10-13 percre. Nem nagyon jelentkeztek. Éppen a műsor befejeztével hatalmas zápor kezdődött, amely elmosta a közönséget és csak a pilóták állottak viharendzeten bórruhában a gépmadarak mellett.

(H. H.)

Megha

Oradea, június 9. benetes gyászírásán: meghalt dr. kongresszusi hitközhány hónap óta magasló zsidó aki elhagyta a földet min az ortodoxok mitzi caddik Jizrael resszusi rabbinát Kecskeméti Lipót és gyönggledett, mindig legyőzte a főrabbi erőssége lett, ami prófétás Közel ötven esztendő oyan kulturális léptetett életbe, agitatorikus munkássága a régi mai Romániában taképe.

Irodalmi munkás, a meggyőző nemzeti. Jeremiás munkáin saját századon át máiban kitisztult fogható az utóbbi meg a zsidó irodoradeai zsidó líc évről-évre fokozt vallhatja, hogy a középiskolája föld

Dr. Kecskeméti tegekded. Orvosi érelemeszedése ködött normalis nyugalmat ajánlban a hosszú éleágától nem lehet inspekciót, templtanulást; nem mutatosságaiban mint egy régi v éreelmű rabbi, a tekintetben a leglotta.

Dr. Kecskeméti született Keapja is rabbi volt Armin szintén rabkón. Kecskeméti látogatása után intézetbe vétette is szerzett. egyetem bölcsész „A pokol a közö című értekezésé

1890-ben vála rabbiává. A h első beszéde, m tást tett nemcs hanem, mert a mot adott, amikatlan volt a tejes kulturumkonysági akciók ez a várost n tézményei által rattal és zsidó nul be is váltó

1891 májusá vette Rosenberdor néhai aradságból két gyevnévi leánya, a titkár felesége, rülmények közméti Lipót ekden nap kijártára virágot h vü orvos Orad

Közlői lélek középkori zsidó gebben önálló ért minden ohoz is hozzáss érelemi világ jén nagy pu fejtett ki a z merése érdeké zsidóság és ne

Meghalt dr. Kecskeméti Lipót oradeai főrabbi

Oradea, június 9. Hétfőn délelőtt dőbenetes gyászvir futott végig Oradea városán: meghalt dr. Kecskeméti Lipót, a kongresszusi hitközség főrabbi. Rövid néhány hónap óta immár a harmadik kimagasló zsidó lelkipásztor a városban, aki elhagyta a földi életet. Fuchs Benjamin az ortodoxok főrabbija, majd a viznizi caddik Jizrael Hager és most a kongresszusi rabbinátusi kar kitűnősége dr. Kecskeméti Lipót! Régióta betegeskedett és gyöngélt, de szívós akaratereje mindig legyőzte a fizikai bajokat. Az agg főrabbi erőssége nagy aktivitásában rejlett, ami profétás jószívűséggel párosult. Közel ötven esztendősi munkássága alatt olyan kulturális és jóléti intézményeket léptetett életbe, minden akadályt leküzdő agitátorikus munkájával, hogy Oradea zsidósága a régi Magyarországon és a mai Romániában is a hitközségi élet mintaképe.

Az író és pap

Irodalmi munkásságát a sokoldalú tudás, a meggyőződés és a stílus ereje jellemzi. Jeremiásról és Eesaiásról írott munkáin saját vallomása szerint egy fél-évszázadon át dolgozott. Elmélyült, formában kitűnő, értékálló mű, amihez fogható az utóbbi évtizedben nem jelent meg a zsidó irodalomban. Az ő műve az oradeai zsidó liceum, amelynek alapítóját évről-évre fokozta. A hitközség büszkén vallhatja, hogy az ország legjobb zsidó középiskolája fölött rendelkezik.

Dr. Kecskeméti Lipót már régebben betegeskedett. Orvosai megállapítása szerint értelemszerű volt és a szíve sem működött normálisan. Orvosai a legteljesebb nyugalmat ajánlották neki, a főrabbi azonban a hosszú életben megszokott munkásságától nem lehetett eltiltani. Az iskolai inspekción, templomba járást és a talmudtanulást nem mulasztotta el. Ugy élt ájtatosságában és munkabecsületében, mint egy régi világból való konzervatív érzelmi rabbi, annak ellenére, hogy sok tekintetben a legmodernebb felfogást vallotta.

Kecskeméti Lipót pályafutása

Dr. Kecskeméti Lipót 1865 februárjában született Kecskeméten. Apja és nagypapja is rabbi volt, öccse dr. Kecskeméti Armin szintén rabbi a magyarországi Makkón. Kecskeméti Lipót különböző jesivák látogatása után a budapesti rabbiképző intézetbe vétette fel magát, ahol oklevelet is szerzett. Doktorátusát a budapesti egyetem bölcsészeti fakultásán nyerte el „A pokol a középkori zsidó költészetben” című értekezésével.

1890-ben választották meg Oradea főrabbiává. A huszonöt éves lelkipásztor első beszéde, május 10-én, rendkívüli hatást tett nemcsak szónoki kvalitásaival, hanem, mert a beszédben olyan programot adott, ami abban az időben még szokatlan volt a templomi szövegekről. Erőteljes kulturális munkát és nagyarányú jótékonyági akciókat követelt és ígért, hogy ezt a várost nevezetessé fogja tenni intézményei által. Programját szívós akaratral és zsidó lelkesedéssel maradéktalanul be is váltotta.

1891 májusában házasodott meg. Elvette Rosenberg Márát, Rosenberg Sándor néhai aradi főrabbi leányát. A házasságból két gyermeke származott, Margit nevű leánya, aki Réti Ignác hitközségi titkár felesége lett és később tragikus körülmények között halt meg. Dr. Kecskeméti Lipót ekkor szerette szívóját. Minden nap kijárt a temetőbe és leánya sírjára virágot helyezett. Fia, Andor, jónévi orvos Oradeán.

A népi gondolat felé

Költői lélek volt. Sokat fordított a középkori zsidó költészből, amit már régebben önálló kötetben is kiadott, de azért minden olyan átfogó zsidó problémához is hozzászólt, ami nem érintette az érzelmi világ körzeit. A recepció idején nagy publicisztikai tevékenységet fejtett ki a zsidó vallás törvényes elismerése érdekében és 1912-ben „Vallási zsidóság és nemzeti zsidóság” című köny-

vében még határozottan állást foglalt a zsidó nemzeti gondolat ellen és pedig főleg azért, mert a zsidó történelem lényegét az egyisten hit missziójában látta és úgy vélte, hogy a zsidóság a történelem géniusza szerint csak arra van hivatva, hogy tanítsa és példát adjon a világ összes népeinek. Azonban az utóbbi évtizedek tapasztalatai őt is véleményének módosítására késztették és az utóbbi időkben nem egyszer a szövegekről is a zsidó népiesség gondolatának elismerését lehetett hallani tőle. Legutóbbi beszéde, amelyet május 10-én tartott, valóságos cionista beszéd volt.

A zsidó történelemnek régebbi szakáról számos tanulmánya jelent meg. Könyvet is írt a zsidóság történetéről, ami azonban kéziratban maradt meg és valószínűleg a hitközség fogja kiadni.

A halál körülményei

Halála körülményeiről a következőket közli tudósítónk:

Hétfőn kora reggel a főrabbi, miután megimádkozott, reggelit kért, amit ágyában fogyasztott el. Arra kérte az ápolót, hogy hozza be ruháit, mert fel akar öltözni. Amikor az ápolónő az inget hozta, a főrabbi szívéhez kapott és egyetlen jalkiáltás után hátrahanyatlott. Hídeborogatást tettek szíve tájára és orvosért küldtek. Mire háziorvos, dr. Konrád Béla megérkezett, dr. Kecskeméti Lipót szíve megszűnt dobogni.

A kongresszusi hitközség előjárása délelőtt rendkívüli ülést tartott, amelyen megállapodtak a temetés rendjében. Elhatározták, hogy kedden délután négy órakor helyezik örök nyugalomra. Az előjárás intézkedett, hogy sürgönyileg meghívják az aradeai nagyobb hitközségek előjáróit és lelkészeit. Együttal távirat ment a megboldogult öccséhez, dr. Kecskeméti Arminhoz is, Magyarországra. A délutáni órákban a hitközség előjárása és a Chevra vezetősége gyászülést tartott, amelyen több, mint husz szónok jelentette be a temetésen való részvételét.

A temetés

A temetés délután öt órakor zajlott le, óriási gyászoló közönség jelenlétében, a kongresszusi nagytemplomban, ahová azonban a rengeteg nép nem fért be. Legalább ötször annyian szorultak ki, mint amennyien a templomban voltak. Az első sorokban a katonai parancsnokság, a vármegye, a város, a keresztény hitfelekezetek és a irodalmi társaságok képviselői ültek. Bancila prefektus, Bleda polgármester és a helyőrség tábornokának képviselője, egy ezredes is jelen volt. A közönség percekig zokogott, miáltal a zenekar orgonakiséret mellett Kecskeméti Lipót egyik templomi költeményét énekelte.

A szónoklatok sorát dr. Drexler Miksa timisoarai főrabbi nyitotta meg, aki mint tanítványtól és rokontól búcsuzott. Jelle-

Válassza meg

gondosan fogpasztját, mert fontos higiénikus feladatot kell teljesítenie!

A legtöbb ember, aki fogát ápolja, a fogápolást éppen úgy tekinti, mint a víz és szappan használatát a mosdásnál. Ez a felfogás azonban teljesen hamis. Ha az esztétikai szempontok fontosak is, de a mindennapi fogápolás célja mégis csak a fogak megtartása.

Chlorodont a tudományos alapon nyugvó fogpaszta.

Sok millió ember használ naponta Chlorodont fogpasztját, ez bizonyítja legjobban kiváló-

ságát. Chlorodont a fogakat alaposan megtisztítja, anélkül, hogy az értékes fogzománcot megtámadná. Hatásos oxigén-sót tartalmaz, amely mentolla együtt a száj- és nyálmirigyeket fokozottabb tevékenységre ösztönzi. Ezáltal a káros antiszeptikus szerek mellőzésével természetesen szájtisztítást érünk el.

A nagyszerűen üdítő mentaiz és az állandóan kiváló minőség tették a Chlorodontot a legkedveltebb fogpasztává.

Menjen évente kétszer a fogorvoshoz is!

Chlorodont

megőrvi fogait és egészségét!

Megkezdődött a targu-muresi diákkongresszus perének főtárgyalása

A fővádlott a Vaszgárda elismerését kérte a törvényszék előtt és legálisnak mondotta a diákkongresszust

Targu-Mures, június 9. Tegnap reggel 9 órakor vette kezdetét a tg-muresi törvényszék előtt az emlékeztetes gárdista diákkongresszus ügyének főtárgyalása. A tg-muresi per tárgyalása iránt rendkívül nagy érdeklődés nyilvánult meg. A vádlottak padján tíz diák ül, akik közül hét letartóztatás alatt volt eddig, három pedig szabadlábon. A letartóztatott vádlottak a következők: Gheorghe Furdui, az országos keresztény diákszövetség elnöke, Alexandru Cantacuzino, Paul Craja, Nicolescu Crundu, Paul Margulescu és Stefan Georgescu. Szabadlábon voltak: Emil Bulduc, Viorel Trisan és Josif Bozenteanu.

A vádlottak védelmére 24 ügyvéd vonult fel, közülük számos bucaresti és jasi

jogász. A vádat Butur ügyész képviseli.

A vádlott

A tárgyalás a vádirat felolvasásával vette kezdetét. A vádirat mindenekelőtt megállapítja, hogy bűncselekményekre hajlamos egyének diákkongresszus helyett politikai gyűlést rendeztek Targu-Muresen. Elmondja továbbá, milyen kihágásokat követtek el a kongresszusra utazó diákok a vasúti állomásokon. Elsősorban a sinaiai eseményeket írja le részletesen: hogyan gyalázták meg Duca siremlikét és hogyan terrorizálták a vasúti hatóságokat. A vádirat elmondja továbbá, hogy Lunca Bradului községben inzultálták Cernad Constantin állomásfőnököt és ter-

rorizálták a mozdonyvezetőt. Megállapítja, hogy éltették Duca gyilkosait, a „Halál himnuszt” énekeltek, tiltott egyenruhákat viseltek, míg a targumuresi kongresszuson megalakították a „fekete légión”, mely tudvalegőleg politikusok elleni merényleteket tűzte ki feladatául.

A fővádlott vallomása

A vádirat felolvasása után Furdui, a diákszövetség elnökét, az első vádlottat hallgatta a törvényszék. Kijelenti, hogy nem érzi magát bűnösnek. A targumuresi diákkongresszus legális volt és ahhoz az egyetemi rektorok is hozzájárultak és az egész diákság szolidáris volt azzal. A kongresszuson diákkongresszus problémáikat tárgyaltak és arra Maniu és Gogát is meghívták, de nem jöttek el. Elismeri, szöveg kerültek olyan problémák is, amelyek a román ifjúság lelki orientálódása szempontjából bírnak fontossággal.

— Ismerjék el a Vaszgárdát — mondta Furdui — mert az él a népben, azt nem tudják kiirtani. Ha elismerik azt, ami létezik, nem lehet illegális az, amit a vádlottak rováására írnak.

Ezután azt vallja, hogy nem Duca gyilkosait éltették, hanem azon diákok áldozatkészségét, akik eszméjükért odaadták magukat. A törvényszék nem illetékes ebben a perben, mert az a hazafias lelkek itélőszéke elé tartozik. Elismeri továbbá a fekete légión megalakítását, amely a nemzet árulónak megbélyegzésére irányult.

Az ügyész ezután zárt tárgyalás elrendelését kérte a törvényszéktől. A védők tiltakoztak ez ellen, a bírák mégis elrendelték a zárt tárgyalást. Miután minden vádlott két-két bizalmi küldhetett be a zárt tárgyalásra, 20 bizalmi és 24 védőt vett azon részt. A zárt tárgyalás déli 1 óráig tartott.

Ma kerül sor a tanukihallgatásokra. Beidéztek Stelescut, Bezat, akik azonban nem jöttek el a tárgyalásra. Maniu kihallgatását is kérte az ügyész, ez ellen azonban tiltakoztak a védők.

Ki a felelős a borzalmas katasztrófiáért?

(A katasztrófa okainak felvázolása)

község sebesültjeivel. Mint a Patria keddi déli száma közli,

a Brancovenescó kórházba 149, az Urgenta kórházban 36, a Polizuba 69-et, a Colentinába 84-et szállítottak. A Comit gyógyintézet 46, a rendőrkórház 26, a Filantropia gyógyintézet 100, a katonai kórház 169 súlyos és 90 könnyebb sebesültet fogadott be, míg a Viking kórházba 36, a Coltea gyógyintézetbe 100 személy került.

A fenti kimutatás szerint a bucaresti kórházba összesen 905 sebesültet szállítottak be. Az esti órákban megjelent lapok külön kiadásai már részletesebb jelentéseket közöltek. A Curentul szerint a szerencsétlenség sebesültjei közül 424-en súlyosan, 269-en könnyebben sérültek meg. A Tempo keddi déli értesítése szerint 492 sebesültnek az állapota súlyos. Ugyancsak az a lap közli, hogy a kórházban fekvő sebesültek száma keddi délután 700-ra csökkent. A Patria bucaresti kiküldött tudósítójára való hivatkozással közli, hogy a sebesültek 423-nak súlyos az állapota, a keddi délelőtti sok sebesült állapota rosszabbodott és a halottak száma nőni fog.

Nyolcvan halottról ír a Patria

Ugyancsak a Patria tudósítása alapján közöljük a halálesetekre vonatkozólag az alábbiakat:

„Mindenekelőtt meg kell állapítanunk, hogy a halottak száma felül a legképtelenebb feltevések forogtak közszeján. A hatóságok nem tudtak megegyezni a kiadandó közlemény szövegét felül. Így azok, akik a tegnapi nap folyamán rádiót hallgattak, arról értesülhettek, hogy a halottak száma három, míg a fővárosi rendőrség tegnap azt állapította meg, hogy a halottak száma már az esti órákban meghaladta a nyolcvant.”

„Nyilvánvaló bizonyítéka a szerencsétlenség méreteinek a kormánynak az a távirati rendelkezése, mellyel az összes Bucaresti környéki városok sebesültjeit a fővárosba rendelte, hogy a kórházakban a sebesültek százain operációkat hajtsanak végre. Egyedül a Brancovenescó kórházban 84 operációt hajtottak végre, a hétfőről keddre virradó éjszakán. A sebesültek közül 24-en hajnalra kiszenvettek.”

Ostrom a kórházkapuk előtt

A kórházak előtt megrázó jelenetek játszódtak le. Még a késő éjszakai órákban is ezrekre menő tömeg ácsorgott a kórházak előtt. Egyes kórházaknál a tömeg megostromolta a kapukat, mert a hozzátartozóik

hollétéiről érdeklődő közönség nem tudott felvilágosításokat kapni. A tömeg több helyen tüntető csoportokká alakult át.

Ilyen felvonulás történt Donescu bucaresti főpolgármester lakása előtt is, amelynek összes ablakait beverték.

A főváros az egész nap folyamán valósággyászba borult. Délután a mozgó és a színházak nem tartottak előadást és állandóan tizedes tömegek hullámoztak az utcákon. Erős katonai őrzések tartották fenn a rendet. A késő esti órákban csillapult az izgalom, amikor a város minden pontján a rendőrség falragaszokon közölte a kórházban fekvő sebesültek névsorát. Este 11 órakor a bucaresti rádió is megkezdte a sebesültek névsorának felolvasását. A felolvasás 11 óráig pontosan 12 óráig tartott. Az egyórás gyászos felolvasás alatt az országban mindenki megtudhatta, hogy Bucarestben tartózkodó hozzátartozóját érte-e szerencsétlenség, vagy sem. A sebesültek között van Sain Lauveer francia vezérkari ezredes is, aki könnyebben sebesült meg és 10 napon belül valószínűleg elhagyja a kórházat.

Hogyan jártak a külföldi újságírók

Rendkívül kínos feltűnést keltett politikai körökben a kormánynak az a magatartása, amellyel a pánik első perceiben a külföldi hírszolgálat munkásaival szemben élt. A rendezőség meghívására mintegy százhusz külföldi újságíró is résztvett az ünnepségen, akik természetesen már az első percek után tájékoztatni akarták lapjaikat a Bucarestben történetekről. A kormány tagjai a pánik óráiban annyira elvesztették önuralmukat, hogy első dolguk a külföldi hírszolgálat megbénítása volt. A külföldi lapudósítóknek telefonbeszélgetéseit a postahivatal megakadályozta. A legkínosabb azonban Sauerweinnek, a Le Matin főszerkesztőjének esete volt, aki a francia külpolitikai irányvonal közkezdveit közzírja és a román diplomáciai élet minden jelentős személyiségének személyes jóbarátja, aki egyenesen Titulescu hívására érkezett meg a királyünnepségek napján Bucarestbe. Sauerwein a szerencsétlenség bekövetkezése után, látva, hogy a hírszolgálat teljesítése nehézségekbe ütközik, a miniszterelnökségre hajtatott és kihallgatást kért Tatarescu miniszterelnöktől.

Tatarescu azonban nem fogadta a világhírű újságíró, aki ezután a belügyminisztériumnál tett kísérletet. De Sauerwein Inculeț sem akarta fogadni, sőt ezuttal Titulescu külügyminiszter sem állt rendelkezésére.

Sauerwein megbotránkozásának adott kifejezést a román kormánynak vele szemben tanúsított bánásmódja fölött és a delután órákban repülőgépen hazautazott Párizsba.

Az ellenzéki sajtó érthetően a legelősebb hangon támadja a kormányt az események miatt. A nemzeti parasztpárt sajtója a kormányt teszi felelőssé a történetekért és a kormányt okolja elsősorban azért, hogy a külföldi rádiók az első órákban 300 halottról és több sebesültről számoltak be.

Ki a felelős a katasztrófiáért?

A kormány azonban a támadások ellenére is még a keddi nap folyamán sem adott hivatalos jelentést a szerencsétlenség áldozatainak és sebesültjeinek számáról. Előttünk fekszenek azonban azok a jelentések, amelyek a felelősség megállapítására irányuló vizsgálat eredményeiről számolnak be.

Az ügyészség azonnal megindította a vizsgálatot és már a helyszínen megállapította, hogy az emelvények építésénél az ellenállóképeség szempontját sem vették tekintetbe.

A tribünök egészen silány faanyagból készültek, a szegkek rosszak voltak és az építmények általában az eredeti tervektől eltérő módon készültek. A vizsgálat azonnal arra irányult, hogy kik kapták meg a pályázaton kiírt építkezést. Megállapították, hogy a főváros mérnöki hivatala Marin Grutu volt temetkezési vállalkozónak és Blumenfeld volt krupiernek adta ki a nyolcmilliósi építkezést. A rendőrség a volt temetkezési vállalkozót és a volt krupiert azonnal letartóztatta. Ugyanakkor őrizetbe vették Roger Bolomeit, a fővárosi mérnöki hivatal vezetőjét, Burcus Ioan mérnököt, a főnök helyettesét, Iulian Cojocaru, Vasile Imescu és Aurel Caciopu.

Néhány órán belül meg is kezdődött a vállalkozók kihallgatása. A város magasrangú tisztviselői közül elsőnek Vasile Vasilescu polgármesterhelyettesét hallgatták ki, aki az

Az ardeali sebesültek névsora

A megdöbbentő szerencsétlenség részleteit, mint már fentebb is leszögeztük, teljes részleteiben azért nem ismerjük, mert a kormány az egész keddi nap folyamán nem közölt hivatalos jelentést. A rádió közléséből és a bucaresti falragaszokból tudtuk csak megállapítani az ardeali sebesültek egy részének neveit, amelyek közül az alábbiakat közölhetjük: Kádár Ferenc és Szabó Ferenc Odorheiu, Schwartz József Margita, Adler Izsák Maramures, Taux Judit Medias, Almási Filimon Tarnavamica megye, Fodor Péter Baia de Aries, Ioan Naum brasovi lelkész, Padureanu soimosi lelkész stb. stb.

A király a sebesültekről

Az uralkodó és a kormány tagjai a késő éjjeli órákig állandóan tájékoztatták magukat a sebesültek állapotáról. A kormány intézkedett, hogy a szegénysorsú sebesültek számára segélyt utaljanak ki és hogy a halottakat államköltségen temessék el. A sebesültek és családjaik számára nagyobb segélyeket ajánlott fel Benes elnök és Pál régensherceg is.

A cseh és jugoszláv kormányok részvételét várókat intézték a román kormányhoz.

Miklós herceg személyesen keresett fel több kórházat és érdeklődött a sebesültek állapota felől. Mária királyné is nagyobb összeggel járult hozzá a sebesültek segélyéhez.

árlejtés körülményeiről adott felvilágosításokat. Az esti órákban tanácskozás volt Donescu főpolgármester lakásán, a város vezetőinek bevonásával. A Curentul a megbeszélésről azt a hírt közölte, hogy Donescu kedden délelőtt polgármestertársaisal együtt be fogja nyújtani lemondását, sőt egészen bizonyos, hogy a belügyminiszter a lemondást el is fogja fogadni. Ezzel szemben a Tempo közli Donescu nyilatkozatát, aki kijelentette, hogy nincs szándékában lemondani, miután a szerencsétlenséget nem ő a felelős.

Házkutatás a vállalkozók lakásán

A keddi délelőtt folytatott vizsgálat során letartóztatták a fővárosi mérnöki hivatal teljes személyzetét és házkutatást tartottak a tribünök építő mérnökök és vállalkozók lakásán. A vizsgálatot Stratulaj vizsgálóbíró vezeti, aki szakértő bizottsággal állapította meg, hogy

a beomlott tribün régi fából és rothadt deszkákból építették és olyan sítséggel és felületeséggel állították össze, hogy ennek természetes következménye volt a szerencsétlenség.

A kihallgatott vállalkozókkal azzal védekeztek, hogy

a városi mérnöki hivatal vezetői többszöri felkérésükre sem voltak hajlandók az építkezéseket felülvizsgálni és arra sem voltak hajlandók, hogy a már készvált építményeket hivatalosan átvegyék. A vizsgálóbíró megállapította, hogy a vállalkozóknak ez az állítása fedi a tényeket.

Megállapítást nyert az is, hogy a rendőrség a beszakadt tribünre kétszer annyit embert engedett fel, mint amennyi annak befogadóképessége volt. A vizsgálat így megállapította azt is, hogy merényletről nem lehet szó. A beomláskor hallott robbanások a tribün alatti bifffé szódásüvegek eltörése miatt következtek be.

Az ügyészség ma délelőtt őrizetbe vette Cazanu városi mérnököt, Dross és Stargie vállalkozókat, valamint a Bolomei mérnök alkalmazásában álló összes tisztviselőt is.

A bucaresti városháza hivatalos közleménye

A déli órákban a bucaresti városháza hivatalos közleményt adott ki a szerencsétlenségről. A közlemény szerint Marin Drutu vállalkozó, a beszakadt emelvény építője, akinek az építkezést az árlejtésen odaigérték, szabályszerű építési bizonyítványt mutatott be, amit az építkezési szabályrendelet 184. szakasza értelmében adtak ki számára és amelynek alapján 900 ezer lejig terjedő munkálatokat vállalt. Az emelvény építésére 256 ezer 810 lejes ajánlatot tett, ami a legelőnyösebb volt az összes ajánlatok között és így ezt a fennálló törvények értelmében neki ítélték oda.

A cotroceni mezőn felállított tribünök eredetileg a május 10-i ünnepségre emelték, de azóta azokat átalakították. A vállalkozók az emelvényeket kibővítették, hogy az első számú emelvény gerendái meglazultak.

Valer Pop igazságügyminiszter a Luptanak a következő nyilatkozatot adta:

— Személyesen ellenőrzöm a vizsgálat menetét és törvényes jogkörömön belül intézkedni fogok, hogy a vizsgálat minél előbb befejezést nyerjen és a büntetés elnyerjék bűntettesüket.

CAOLA puder-parfóm lanszirozásának határideje június 10-én jár le!

Amennyiben két dobozt vásárol egy helyett, akkor a harmadik dobozt ingyen kapja, egy szép kazetta-bárban elrendezve.

Használja ki az alkalmat még ma és holnap!

Az igazságügyminiszter egyébként elhalasztotta sátmari utját.

Ma déiben a hatóságok és a kórházak közölték, hogy egyetlen sebesült sem halt meg és a hétszáz sebesült közül még 492-öt tartottak ápolás végett a kórházban.

Letartóztatták Vasilescu helyettes polgármestert

A fővárosban óriási feltűnést keltett, hogy ma déiben a vizsgálóbíró letartóztatta Vasile Vasilescu helyettes polgármestert. Pompei városi mérnök, a mérnöki hivatal vezetője ellen a vizsgálóbíró elrendelte a 30 napos vizsgálati fogságot. A vizsgálat során még több szenzációs letartóztatás várható.

A főváros lakosságának a hangulata még ma is rendkívül izgatott. Erre mutat az a körülmény, hogy

kedden délelőtt az épen maradt emelvényeket felgyújtották.

A kivontult tüzoltóságoknak sikerült a tüzveszedelmet elhárítani.

A vizsgálat még nem állapította meg, hogy vajjon az izgatott lakosság köréből következ-e el valaki a merényletet vagy pedig a vállalkozók akarták eltüntetni az áruló emelvényeket.

Pál herceg, aki kedden délután öt órakor elutazott, a fővárosi szegényalapra százezer lejt, a cotroceni szerencsétlenség sebesültjei számára ötvenezer lejt adományozott. Ugyancsak jelentékeny összeggel járult hozzá a sebesültek segélyéhez Benes köztársasági elnök is.

Az ellenzéki lapok a szerencsétlenség kapcsán a kormány lemondását követelik. A Patria déli száma valószínűnek is tartotta, hogy az amugyis gyengélábon álló kormány a szerencsétlenség következtében távozni fog. Ezt a hírt cáfolni látszik az a jelentés, hogy az uralkodó Tatarescu miniszterelnököt az I. Károly-rend vallszalagjával, Titulescu külügyminisztert pedig a rendnyakláncával tüntette ki,

amit annak tudnak be, hogy a kormány, a történetek ellenére is, élvezi a királyi bizalmat.

1700 sebesültről tud az utolsó jelentés

Bucaresti, június 9. A késő esti órákban érkezett jelentés szerint a fővárosi kórházakban ma 403 személy állt kezelés alatt. 1370 sebesültet pedig, akik könnyebben sérültek meg, miután bekötötték őket, hazabocsátották. Egyeseket viszont, akiket a szerencsétlenség színhelyéről hazaszállítottak, minthogy ma állapotuk rosszabbodott, újból kórházba vitték. A kórházba szállítottakon kívül bizonyos számú eltűnt is szerepel. Így például nem tudnak semmit a mezőorról, feleségéről és leányáról, akiknek éppen az összeomlott tribün alatt volt felállítva a biufféja. Ez a család nem szerepelt sem a halottak, sem a sebesültek között. A halottak között szerepel Alexandru Sima közkatoná. Titulescu külügyminiszter, mint ma kiderült, az egyik sebesült gyermeket autóval szállította szüleinek lakására. Ofensége, a király is felajánlotta autóját a sebesültek szállítására. A súlyos sebesültek között szerepel Macovei CFR aligazgató felesége is.

Inculeț belügyminiszter ma a helyszínen személyesen folytatta le a vizsgálatot.

A három államfő vasárnapi értekezlete

A kisantant államfőinek találkozója, amelynek befejező akkordjait oly döbbenetes módon zavarta meg a tribün-katasztrófa, programszerűen folyt le még vasárnap.

A három államfő vasárnapi értekezlete után a következő hivatalos közleményt adták ki:

Vasárnap, június 7-én tartották meg Scrovestiban a második konferenciát, amely négy órát tartott. Ofensége Károly király, Ocellencija dr. Benes, a cseh-szlávok köztársaság elnöke és Ofensége Pál jugoszláv régensherceg között lefolyt tanácskozáson részvett Tatarescu, Titulescu és Krofta cseh-szlávok külügyminiszter is. Az összes napirenden lévő kérdéseket tanulmányozás alá vették. Megállapítást nyert, hogy minden kérdésben a legteljesebb egyetértés áll fenn, aminek következtében akcióközösséget szögeztek le.

(Folytatás a 8-ik oldalon.)

Aikölizsiünk

SZEMBE!

„Stea” paplanruház volt helyiségébe:

C. Reg. Ferdinand 9

A már közismert Babyárúk, kötöttáru, gyermek-kocsi és iskolai egyenruhák, amelyek bevezették a

paplan és vászon-árúkat

mellyeket szakszerről vezetés mellett, a legjobb kivitelben és versenyképes árakon hozunk forgalomba! A nagyérdemű közönség további szives partfogását kéri

HERCULES

nagyáruház volt Baby-ház.

nap ...
gút ... de

esen megvéde
on, a bőrt ke
yőben, frissen
elszívja a tölc
sésgét.

Let 17. - Let 77.
Let 86. - Let 80.

AG

AG

AG

pedig B) lis
ománá 250 ezer
t kompenzáció
importál B) lis
rtéki exportál
t. Angliába, im
stán árúkat.
ding kompenzá
lejre szól. Im
s árúkat 50 szá
millió lej értéki
at.
ló lejig fűrésze
ba.
Import és Ex
ciók engedélyt

letmény

szég pályázatot
ésére.
negyven éven
émet, valamint
nyelvet szóban
k. Fizetés meg-

Joszovits Lipót
elnök.

zági mezőgazda
tik: A malagai
sztrájkja véget
artott és 80.000

eg Németszág
sfeldben, Aube
meg az elmúlt

nem támogatja
ákat. Budapest
ység pártjának
nem támogatja
pártnak a pro
ar kormánypárt
áreket, amelye
kódásról látta

modernebb
zamu ame
jobb Pre-
áll.

13.

SPORT

A Ripensia csak a finisben győzött az Universitatea, az Unirea Tricolor könnyen a Juventus ellen

A Ripensia és Unirea Tricolor a Román Kupa döntőjében

Bucuresti, junius 9. (Az Uj Kelet tud.) Vasárnap délután a Venus pályán játszották Bucurestiben a Román Kupa két középdöntő mérkőzését, amelyet 15.000 néző majdnem megtöltött. Először a Ripensia—Universitatea, majd az Unirea Tricolor—Juventus mérkőzés került előtérbe.

Ripensia—Universitatea 4:2 (1:2). Érdekes és nagy küzdelmet eredményezett a két együttes találkozója. A mérkőzés nagy részében az Universitatea volt fölényben, a második félidőben azonban kissé visszacsúszott, ami lehetővé tette a timisoarai proficsapatnak, hogy az értékes győzelmet megszerezze. Változatos játék után, amely idő alatt az U volt a veszélyesebben támadó, a 17. percben Gain—Draga—Szaniszló akció után utóbbi megszerzi a vezetést, a 34. percben azonban Schwartz kidolgozott labdáját Dobay értékesíti. 1:1. A 39. percben ismét az U szerez gólt Ploesteanu révén és a csapatok 2:1-es gólaránnyal az U javára fordulnak.

A második félidő elején ismét az U rohamoz, lassan-lassan azonban visszacsúsz és a Ripensia finisre eredményes: a 23. percben Dobay, 25. Dobay, 27. percben újra Dobay lövi a Ripensia győzelmét jelentő gólokat. A mérkőzést Jonescu Tope ploesti bíró vezette, aki ezúttal is nyomta az Universitateaat.

Unirea Tricolor—Juventus 4:1 (1:1). Az Unirea Tricolor együttese kirobbanó formában fölényesen intézte el ellenfelét, amely kissé elbizakodva lépett a pályára. Már a 3. percben Niculescu megszerzi a vezetést, a 29. percben azonban De Vittore egyenlít. A második félidő elején Niculescu újra megszerzi a vezetést, az Unirea továbbra is frontban marad és a 18. percben Niculescu, majd 22. percben Jonescu révén megérdemelten nyeri a mérkőzést. Bíró M. Niculescu.

A Román Kupa döntőjébe tehát a Ripensia és Unirea Tricolor együttesei kerültek.

Nemzeti Bajnokság A)

A Crisana legyőzte a NAC-ot!

Crisana—NAC 2:1 (1:0). Oradea, junius 9. (Az Uj Kelet tud.) A Crisana óriási lelkesedéssel játszó együttese 2:1 (1:0) arányban legyőzte a NAC csapatát. A Crisana már 2:0-ra vezetett, amikor a második félidő végén feltámadó NAC Kocsis révén szépíteni tudott. A Crisana góljait Nagy Odón és Lengyel lökték. 1500 néző, jó bíró Tica Iliescu, Bucuresti.

Venus—CFR 6:4 (4:1). Bucuresti, junius 9. A két bucuresti együttes találkozóját a jobb csatárossal rendelkező Venus nyerte 6:4 (4:1) arányban.

A Nemzeti Bajnokság állása:

1. Ripensia	18	11	4	3	50:30	26
2. AMTE	19	10	5	4	33:21	25
3. NAC	19	8	5	6	34:28	21
4. Gloria	19	9	2	8	41:44	20
5. Venus	17	7	5	5	40:31	19
6. Juventus	17	7	3	6	33:24	17
7. Crisana	19	7	3	9	40:38	17
8. Kinizsi	17	7	2	10	37:50	16
9. Unirea Tricolor	17	6	4	7	43:42	16
10. Victoria	20	6	3	11	35:54	15
11. CFR	12	7	0	11	41:44	14
12. Universitatea	19	6	2	11	28:48	14

Nemzeti Bajnokság B)

ILSA—IAR 3:1 (2:0). Timisoara, junius 9. Az ILSA pompás játékkal győzött ellenfele ellen, miáltal újra a minősítő küzdelem élére került, bár egy mérkőzéssel többet játszott. Góllövők: Herczog (2) és Kozma, illetve Szilárd.

Az Electrica nyerte a Nyugati Liga bajnokságát. Timisoaráról jelentik: A Nyugati

GRATZ

cimfestő, szobafestő, mázoló és fényező

Alláslétra kölcsönzés.
Cluj, Str. Filipescu 15.
Str. Memorandului 20.
Telefon: 749.

csapatban három Ariescu játékos is szerepelt. A Haggibor jó benyomást keltett főleg azzal, hogy ellenfele durvaságát (amely több Haggibor-játékos sérülését okozta) nem viszonozta.

Brasov. Brasovia—Ivria 1:1. Villám torna-döntő, amelyet ezúttal harmadszor nyer meg a Brasovia. Az Ivria végig egyenlő ellenfele volt a B) ligás Brasovianának.

Cornauti. Makkabi—Cornauti kombinált 3:2 (1:0).

Közép-Európa Kupa eredmények

GYENGEN SZEREPELTEK A SVAJCI CSAPATOK!

Brünn. Zsidnice—Lausanne 5:0 (2:0). Zürich. Phöbus—Young Fellows 3:0 (1:0). Bécs. Austria—Grasshoppers 3:0 (2:0). Bern. FC Torino—FC Bern 4:1 (2:1).

Pozsony. Bratislava—Hungária 7:2. Nagy meglepetés.

Graz. Ujpest—Sturm 6:2 (1:0). Riga. Budafok—Hakoah Riga 2:1. Amsterdam, Sparta Prága—Olanda 2:0.

Fényes külsőségek között ünnepelték Clujon a sportok napját

Cluj, junius 9. (Az Uj Kelet tud.) Junius 8-át, az ország első sportemberének, II. Károly király trónralépésének emléknapját fényes külsőségek között ünnepelték meg Clujon a városi sporttelepen. Az ünnepségek délután 5 órakor az összes cluji sportegyesületek és iskolák sporttalakulatainak felvonulásával vette kezdetét. Majd Iliescu tanár, az Északi Tornász Liga elnöke emelte meg szellemi beszédét, amelyben méltatta a

nagy nap jelentőségét, amely minden sportembernek külön ünnepnapja. Az óriási lelkesedést keltő beszéd után, amelyet Iliescu tanár a király életével fejezett be, különböző sportbemutatók, nemzeti táncok és a cserkészek mutatványai következtek. Az ünnepségek zsúfolt tribünök előtt, a város polgári és katonai hatóságainak képviselői jelenlétében zajlottak le.

Májusban, ragyogó napsütésben a Kárpátok tetején

Az ismert vidék pompázó fényben köszönt a borgóprundi állomáson. Innen autóval tesszem meg az utat az Ardeali Zsidó Árvagondozó tihuti nyaralótelepéhez, a telep lelkes fiatal gondnokával. Indulunk fel a hegyekbe, kanyaró serpentineken, szédületes magasságban, a büszke hegyormokkal szinte egy szinten haladó autónkon, Isten csodálatosan szép alkotásában gyönyörködve.

Nem bírok a vidék szépségével betelni, pedig ismerős minden csucs, minden szikla. Egy-egy merész kanyarnál régi barátként üdvözölöm a fenyőfokkal borított fenséges bérceket, melyek láncolatlan, végeletlenül emelkednek, fel a magas egekig...

Az 1000 m. magasnak fekvő Tihután vagyunk. Meglepetve szállok ki az autóból, az Árvagondozó nyaralójának látkepe 2 év óta, — mióta utójára jártam itt — alaposan megváltozott. Amikor kiserőm felvilágosít, hogy ez a gyönyörű modern épület, amely az Árvagondozó tulajdona, érdeklődve és örömmel megyek az egész telep megtekintésére, mely még üresen áll, de ácsok, kőművesek, munkások zajától hangos, akik a junius 30-án megnyíló nyaralót hozzák a tisztaság és kényelem szempontjából rendbe.

Perceként újabb és újabb meglepetés ér... Gyönyörű, világos, szellős, délfekvésű szobák, nagy fedett teraszok, fürdő és öltöző helyiségek s ez mind itt 1000 m. magasban, az Ardeali Zsidó Árvagondozó lelkes vezetőinek és tagjainak jóvoltából... Tavaly 270 gyermek nyaralt itt és a megszokott 3—4 kg-os súlytöbblettel gyarapodva, vágott neki az új iskolaévek. Meghatottság vesz erőt rajtam és tisztelettel gondolok az intézmény vezetőire és az egész ardeali zsidó társadalomra, mely óriási anyagi és erkölcsi áldozatkészségével hívta életre ezt a tiszta fenyőerdőkkel borított helyen, portmentes, ózondus levegőben fürdő 250 gyermeket befogadó nyaralót. Es ezzel teljesíti a legmagasabb

embri feladatot: sápadt árvákat és nincstelen, beesett arcu gyermekeket hoz ide 4—4 heti nyaralásra, hogy helyettük ragyogó, magaslati naptól barnára égetett, mosolygó szemü emberpalántákat küldjön vissza a hálás szülőknél vagy hozzátartozóknak.

Az újonnan épült gyönyörű pavillon egy részét a fizető gyermekeknek rezerválják, kiket szerény igényű polgári körökből, pár év óta szívesen vesz fel az egyesület, hogy ezek díjából még több árvát nyaraltathasson.

Nem akar cikkem propaganda lenni, — senki sem kért fel erre, csak néhány szót akarok itt szólni a zsidó anyákhoz, kik gyermekeiket néhány hétre friss levegőre, erősíteni, edzeni szándékoznak küldeni, hogy ideálisabb, nyaralattás szempontjából áldásosabb hatású helyet, mint Tihuta — képzelnék tudni. Az a hatalmas energiakészlet, amelyet a gyermekek 4—6 hetes nyaralásuk folyamán magukba itt felhalmozhatnak, teszi képessé őket az elkövetkező iskolaévben minden betegséggel szembeni ellenállásra.

Felejthetetlen emlékeim közé tartozik a két évvel ezelőtt Tihután töltött 24 óra a 140 gyermek zajától hangos telepen, amikor volt alkalmam meggyőződni arról, milyen pompás, bőséges az ellátás. Naponta ötszöri étkezés, orvosi óvónői felügyelet. Hogy milyen szíves, lélekkel adnak itt enni a hegyi levegőtől folyton éhes gyermekeknek!

Minden összeszűsítve van itt, amit a szülő nyaraló gyermeke számára elképzelt...

Szívesen, örömmel állok minden érdeklődő Anya rendelkezésére, szóban vagy írásban, hogy bővebb felvilágosítással szolgáljak arról a nyaralótelepről, mely zsidó társadalomunk és zsidó szívünk áldozatkészségének gyönyörű példaként emelkedik ki a kies fekvésű Tihuta fenyvesei közül.

Dávid Henriké.

RÁDIÓ MŰSOR

Szerda, junius 10.

Bucuresti. 13.40: Lemezek. 14.15: Hírek. 14.30: Lemezek. 15: Hírek. 18: Hangverseny. 20: Előadás. 20.20: Popovici Florica énekel. 20.45: Lemezek. 21.30: Kamarazene. 22.05: Braescu Aurora énekel. 22.30: Hírek. 22.45: Rádiózenekar. 23.45: Hírek. 23.55: Hírek. 24: Közvetítés egy étteremből.

Budapest. 11: Hírek. 11.20: Felolvasás. — 11.45: Felolvasás. 13.05: Hanglemezek. 14.30: Katonazene. 15.40: Hírek. 17.15: A rádió diákfőelőjárja. 17.45: Hírek. 18: Szűcs László énekel. 18.30: Előadás. 19: Cigányzenekar.

zenekar. 23.20: Könyv szene. 23.45: Hírek. 23.55: Hírek.

Budapest. 10.30: Hírek. 13.30: Hanglemezek. 14.40: Rádiókronika. 16.15: Harsányi Gizi mesél. 16.45: Budapesti Hangverseny Zenekar. 18: Előadás. 18.30: A rádió szalonzenekara. 19.30: Az élő Kistaludó Társaság. 20.30: Kabos Ilonka zongorázik. 21: Hangjátékelőadás a stúdióban: A debreceni lunatikus. 22.55: Közvetítés a Császárfürdőből. 23.50: A Magyar Légügyi Hivatal nemzetközi repülőbemutatója a mátyásföldi repülőtéren. Beszélő Budinszky Sándor. 24.15: Cigányzenekar. 1.05: Hírek.

Bécs. 17.45: Bécsi magyar est. A bécsi szimfónikusok rádiózenekara. 20.25: Verdi: Othello, négyfelvonásos opera.

SZÍNHÁZ-FILM MŰVÉSZET

ROYAL MOZGO MŰSORA:

Szerda: Szemet szemért. A rémület filmje. Csütörtök: Premier: A végzet. Főszerepekben: Herbert Marshall és Constance Bennett. Magyar feliratok. Hétfőtől: (Az asszony parancsol. Elissa Landi, Cary Grant.

OPERA MOZGO MŰSORA:

Ma és holnap utójára 2 premier 15 és 20 lejért. I. Az ifjuság diadala. Pazar, látványos nagy revü. II. A halalos fény. Boris Karloff legizgalmasabb filmje. Előadások kezdete: I. 3.20, 6.20 és 9.20 óra. II. 4.30, 7.30 és 10.30 órakor. Uj világhírű. Jön: I. Az élet útja. A világhírű orosz film. II. Antónia.

EDISON MOZGO MŰSORA:

Hétfőtől: Két csodafilm román és magyar felirattal: I. Bolygó zsidó. Megrendítő monumentális dráma. Conrad Veidt-tal. II. Koldus grófnő. Dolly Haas, Teo Linggen, Adele Sandrock, Willy Eichberger. Helyárak: 9 és 13 lej. Kezdet: 3, 6, 9.

APRÓ HIRDETÉSEK

Házasságokat: hatos eredmennyel közvetít a szülőketől és az érdeklődőktől. RENDKELŐ: „NIRNA” iroda Cluj, Regele Ferdinand 118.

Nyaralásra alkalmas butorozott szoba, kertes villában, belvárosban a nyári hónapokra kiadó. Cim a kiadóban.

Tavaszi szörmék dus választékban megérkeztek. Szörmébundák javítása félárban. Molykár elleni megóvás felöltség mellett. Bixenspanner szörmeszalon, Regele Ferdinand 3, emeleten.

Házasságokat közvetít, kizárólag uri családok között, nagy ismerettséggel bíró, társaságban uriaszony. Válaszbélyeg. Cim: „Diszkrét” Satumare. Postafiók 39.

22 éves előkelő, feltűnően csinos izr. hadjon két és félmillió készpénzhozománnyal, harmincmillió vagyonnal bíró gazdálkodó családnak férjhez adná 19 éves csinos leányát. Érdeklődőnek fényképet küld Bizonny Ferenc Házasságközvetítő iroda Timisoara.

Suche zu 3 Kindern 5—7—9 Jahre intelligentes deutschsprechendes Jüdisches Mädchen, welches auch in leichtere Hausarbeiten behilflich ist. Armin Guttmann, Turda.

Kiadó uccai, napos butorozott szoba 1—2 nőnek vagy házaspárnak fürdőszobahasználatl. Regina Maria 12. Simonnál. Bejárat a nagykapun.

Ézép, világos uccai szoba, mosdóval irodának kiadó str. Clemenceau 4. Értekezni házmasternél.

Vasut közelében két szoba, konyha, fürdőszoba, üveges veranda julius 1-é kiadó str. Bucovina 16.

Jóhangu pianínó kiadó. Szives ajánlatok „Pianínó” alatt a kiadóba.

Melyik intelligens orth. izraelita, 26—28 éves, cipész hajlandó benősülni, jól bevezetett cipészműhelybe, berendezéssel, gépekkel felszerészkészítéshez stb. Felszerészkészítéshez értők előnyben. Szüks komoly, teljes című levelekre válaszolok. „Egzisztencia” jeligére.

— A király is rés kongresszusán. Bucu nitók országos kongresszusán meg az Ateneul Român zászlóalj uralkodót szeszítették. V. Ton grezziszt, majd dr. ügyi miniszter tartóly király méltatták román nép kulturális előkészítésében. Rám ország a tanítóktól tők szövetségének tette az érdemrend ezután a tömeg hatte eltávozt.

— Készül a román venciója. Bucurestib goszláv közlekedési 19 órakor elutazott an jelentik, hogy nalkozó tárgyalások albizottság kiküldt amely ki fogja dol hidépítési konvenció a két kormány elé elkészítse végett a sovics mérnök, a minisztérium tagja.

— Országzászlót Satumareről jelentik állította. (Satumarer az országzászlót. szereztek fel és minák fel az ország állított országzászló fel.

Az ortodox kereskedők és...
Köszönet
a legfinomabb az oradeai ort. alatt és hecsé
Bíró
líptől juturó 8. ORADEA, Str. Telefon 506.

— Satumaren is szagos egyesületének lentik: Vasárnap tástó a satumarei utótt közgyűlésen mador (Oradea) országton alelnök, valakamara két kiküldbaum is. A sMunra munkálgSilbermann Andor, det, a szervezkedémegejtették a tisztnek eredménye a Sámuel, társelnök: elnök Kohn Ede, Borgida Miklós, Kámann, titkár KáFeuerstein Móritz, táros Fried Abrástein Márton, NaSchwartz Ignáz

Zsidó szül
Felkérének azo V gimnáziumba 936—37 tanévre helyezni, hogy az. van f. hó 20—25 k. vizgára való elők. lantkezni sziveske.

— Orvosi hir. nőgyógyász, szülő érkezett és rendezés alatti gyökedte.

— Zsebtojvaj resti templomban jelentik: Valer P nap a Donnita egy esküvön vett lett, aki frakkja oáját.

HIREK

A király is résztvett a tanítók országos kongresszusán. Bucarestből jelentik: A tanítók országos kongresszusa tegnap nyílt meg az Ateneul Romanban. A megnyitáson résztvevő uralkodói meleg ünnepsében részt vettek. V. Toni nyitotta meg a kongresszust, majd dr. Anghelescu közoktatásiügyi miniszter tartott beszédet. Utána Károly király méltatta a tanítók szerepét, a román nép kulturális felemelésében és lelki előkészítésében. Rámutatott arra, mit vár az ország a tanítóktól és beszéde végén a tanítók szövetségének elnökét, V. Tonit kitüntette az érdemrend keresztjével. Az uralkodó ezután a tömeg hatalmas ünneplése közepette eltávozott.

Készül a román-jugoszláv Dunahíd konvenciója. Bucarestből jelentik: Spaho jugoszláv közlekedésügyi miniszter tegnap este 19 órakor elutazott a fővárosból. Hivatalosan jelentik, hogy a Duna-híd építésére vonatkozó tárgyalások eredményeképp technikai albizottság kiküldésében állapodtak meg, amely ki fogja dolgozni a két állam közti hidépítési konvenció tervezetét, amit azután a két kormány elé terjesztenek. A konvenció elkészítése végett az országban maradt Buxovics mérnök, a jugoszláv közlekedésügyi minisztérium tagja.

Országzászlót állítottak fel Satumaren. Satumaréről jelentik: A város vezetősége felállította. Satumaren a városháza előtti téren az országzászlót. Tizenkétméteres vasrudat szereltek fel és minden ünnepélyen arra huzták fel az ország lobogóját. Az újonnan felállított országzászlót június 8-ikán avatták fel.

AZ ortodox (hithű) zsidó csemegekereskedők és bogdások figyelmébe!

Kóser lipői csemege juh-luró!

a legfinomabb eredeti minőségben, az oradeai ort. izr. hitk. felügyelete alatt és hechsérjével ellátva készíti

Biró József

lipői juhturó és csemegegyűjtemény gyára
ORADEA, Str. Avram Iancu No. 9.
Telefon 506. Kérjen ajánlatot!

Satumaren is megalakult az utazók országos egyesületének fiókjá. Satumaréről jelentik: Vasárnap tartotta alakuló közgyűlést a satumarei utazók egyesülete. A látogatott közgyűlésen megjelentek Silbermann Andor (Oradea) országágrési elnök, Grosz Márton alelnök, valamint az oradeai munkakamara két kiküldöttje: Hautin és Vesztenbaum is. A satumarei munkakamarát Munda munkalgyi felügyelő képviselte. Silbermann Andor tartotta a bevezető beszédet, a szervezkedés fontosságáról. Utána megejtették a tisztikar választását, amelynek eredménye a következő: Elnök: Trattner Sámuel, társelnök: Freier Armin, ügyvezető-elnök Kohn Ede, alelnökök Lázár Sándor, Borgida Miklós, Kohn Sándor és Dávid Hermann, titkár Káhn Dániel, háznagyok Feuerstein Mórtz és Ornstein Sándor, pénztáros Fried Ábrahám. Választmány Feuerstein Márton, Nasch László (Baia-Mare), Schwartz Ignátz (Carei), Taub (Sighet).

Zsidó szülők figyelmébe!

Felkértem azon tisztelt szülők, kik I és V gimnáziumba jövő leánygyermeküket a 336-37 tanévre intézetben óhajtják elhelyezni, hogy az ort. zsidó és állami iskolákban f. hó 20-25 között megtartandó felvételi vizsgára való előkészítés céljából mielőbb jelentkezni sziveskedjenek.

Schwartz Menyhért
ort. zsidó leányintézet
Oradea, Str. Ep. Ciorogariu 8.

Orvosi hír. Dr. Lengyel Miklós, sebész, nőgyógyász, szülész, külföldi utjáról hazatért és rendelését Cal. Reg. Ferd. 111. szám alatti gyógyintézetében újból megkezdte.

Zsebtolvaj lopta meg az egyik bucuresti templomban Pop Valert. Bucurestiből jelentik: Valer Pop igazságügyminiszter tegnap a Domnita Balasa templomban, ahol egy esküvőn vett részt, zsebtolvaj áldozata lett, aki frakkja zsebéből kiemelte pénztárcáját.

Halálozás. Szombat délután tragikus hirtelenséggel hunyt el Sigheten Holder Joachimmé, Holder József, a Budapestben élő hírneves héber és jiddis költő édesanyja. Holder Joachimmé 64 éves volt, tizennégy gyermeket nevelt fel. Már huzamosabb idő óta betegeskedett és erősen megviselte legfiatalabbik fiának röviddel ezelőtti elhalálása is. Az utóbbi időben már javulás mutatkozott míg szombaton válságosra fordult az állapota. Az estéli órákban kiszenvedett. A hazatávozott gyermekek már édesanyjuk halálós ágyához érkeztek. Holder Joachimmé temetése általános részvét mellett vasárnap este 10 órakor ment végre, amelyre megérkezett legidősebb fia, Holder József is.

A lengyel kormány Tel-Avivig akar légi-járatot létesíteni. Varsóból jelentik: A légiügyi minisztérium vezetősége tanulmányozza, hogyan lehetne meghosszabbítani a Gdiniá-Szófia-Szatabul-Ankara-Damaszkusz - Tel-Aviv-i légi-járatot. Eszak felé ugyancsak Gdiniából Stochkolmig akarnak járatot beállítani.

Doktoravatás. Május 30-án avatták Maximilián Mendelt Gherlaról a cluji Reg. Ferd. egyetemen az összes jogtudományok doktorává.

Anglia újra nem fizet az Egyesült Államoknak. Washingtonból jelentik: Ronald Lindsay angol követ jegyzékét nyújtott át Hull külügyi államtitkárának, amelyben tudomására hozza, hogy az angol kormány június 15-én nem fog semmilyen fizetést eszközölni az Egyesült Államokkal szemben fennálló háborús adósságainak számlájára. A jegyzék ugyanazokat az indokokat hozza fel, mint az 1934 júniusában kézbesített jegyzék.

Hamburg Szerén gyermeknyaralója a turdai sósfürdőben július 1-én megnyílik. Klimája enyhe, páradús, levegője sós és pormentes, mint a tengerparté, de a tengerpart nagy hőssége és szépsége nélkül. Gyermekek részére tehát ideális. Minden gyermek, aki itt nyaralt, felvirult, meghízott. A szülők kivétel nélkül a legnagyobb mértékben meg voltak elégedve. Jelentkezések legkésőbb június 20-ig Hamburg Szerén cluji Montessori óvodájában, Str. Elisabeta 10. Kérésre prospektus.

Mindazon mérgezési esetek leküzdésénél, melyeket romlott ételek okoznak - tehát főleg husmérgezés vagy gombamérgezés előfordulásakor - a gyorsan ható természetes „Ferenc József” keserűvíz azonnali használata rendkívül fontos segédeszköz. Az orvosok ajánlják.

A Paul Ehrlich Orvostudományi Egyesület f. hó 11-én, csütörtökön este pontosan 9 órakor tartja 95. rendes tudományos szakülését a következő programmal: 1. Dr. Samu Dezső: a prostata massage és contraindikációi. 2. Dr. Brunner Mendel: Beszámoló a bécsi Freud-ünnepségekről. 3. Dr. Elek Miklós: Freud professzor és az orvostudomány. Orvosvendégeket szívesen lát az Egyesület.

Június 25-én tárgyalja az esküdtészek Ciulley mérnök perét. Bucurestiből jelentik: Ciulley mérnök perét az esküdtészek június 25-re tűzték ki tárgyalásra. A vádat Benedict Stoiencescu ügyész fogja képviselni.

Megnyílt a nemzeti parasztpárt politikai iskolája. Bucurestiből jelentik: A nemzeti parasztpárt politikai iskolája ma nyílik meg Clujon. Több mint 300 vidéki ifju vesz részt a kurzuson, amit Mihai Popovici kezdeményezésére létesítettek.

Meghűlésnél, náthalásznál, torokgyulladásnál, mandulalobnál, felkatarlásnál, valamint idegfájdalmaknál és szagátársnál naponta fél pohár természetes „Ferenc József” keserűvíz nagyon jól tesz, mert a gyomor-bélcsatornát alaposan kitisztítja és dezinficiálja, azonkívül pedig megfelelő emésztést biztosít. Az orvosok ajánlják.

A Zsidó Diákszegélyző kulturbizottságának irodalmi estje Alba-Iulian. Folyó hó 14-én, vasárnap este 7-9 órai kezdettel nagy-szabású irodalmi estet rendez az ardeali Zsidó Diákszegélyző kulturbizottsága az albaiulian Cionista Otthon nagytermében. Az albaiulian cionista helyi csoport meghívására rendezendő irodalmi est programja a következő: Megnyitóbeszéd: dr. Bleicher Alfréd. Bevezető előadás: dr. Hamburg József Cluj. Hegedűszó: Farkas Tibor. (Corelli: La Folia, Variation, E. Bloch: Báál Sém nigun). Zongorán kíséri dr. Halász Lászlóné (Alba-Iulia). Nőszín Rózi cluji szavalóművésznő Salamon Ernő verseiből szaval. Cseh Gyula „Az aktuális Heine” című értekezését olvassa fel. Brassai Viktor, Mendelsohn Hermann basarabiai diákköltő reményelvű és saját verseiből szaval. Anavi Iván egy zsidótárgyú novelláját olvassa fel. Adler Hubert eredeti és jiddis héber műfordításából ad elő. Záróbeszédet tartja dr. Halász László. A hozzáértő gondallal összeállított program biztosítja az est komoly nivóját és arra ezuton hívja meg Alba-Iulia zsidó társadalmát az ardeali Zsidó Diákszegélyző cluji kulturbizottságára.

Longchamps, a loversenyter....

...Pattanásig feszült pillanatok, a tekintetek a távolba merednek... De a francia nők kiütnének, csodálatosak... Ami Párisban csak előkelő és elegáns, találkát ad egymásnak a nagy díj napján Longchampsban. Páratlan, nagyszerű, felejthetetlen látvány. Csodás, élrágadó nők - élő gyöngyszemek - akiknek a nap sugarai még több bájt, még több ragyogást nyújtanak.

Csakis gondozott arcbőrű nő lehet a napsugárban bájos. Az arcbőr a legfontosabb, épen ezért a francia nők a szépségápolás nagymestere, különös gonddal ápolja arcbőrt és csakis a legkiválóbb szépségápolókat használja. Franciaországban - a szépségápolás hazájában - a Richard Hudnut szépségápoló az első helyen állanak, elismertek kiváló minőségük és csodás hatásuk miatt.

A THREE FLOWERS PUDER, az Oceánon tuli parfümkészítő legtekéletesebb kreációja, a francia nők kedvelt pudere lett.

A Hudnut Three Flowers puder, a francia nők kedvelt pudere, megérdemli, hogy kipróbálják. Vegyen még ma egy dobozt és ne feledje el, hogy arcbőre ápolására a Hudnut krémek felülmulthatatlanok.

RICHARD HUDNUT

THREE FLOWERS

Puder és Krémek

Gyermeknyaraltatás a gyönyörű Noua-Brasovban, az ismert bécsi pedagógusnő, Annie Hatschek vezetésével. Prospektusok Libro Cluj, str. Memorandului 8. Telefon 22.

Országos vásár. Jibou községben (jud. Salaj.) június 17-én országos állatvásár 18-án országos kirakodó vásár lesz.

Eljegyzés. Simon Manyi és Schildkraut Jenő, Cluj jegyesek. (Minden külön értesítés helyett.)

Szenes Piroska: Egyszer élünk. A háboru utáni évek zűrzavara adja ennek a minden ízében izgalmas és minden eszékében magas irodalmi színvonalon álló regénynek háttérét. Egy diáklány és egy diák kerülnek egymás mellé az egyetem padjain, egyik is, másik is más és más társadalmi osztály, más és más idegberendezkedés megtestesítője. Megszeretik egymást, de legerősebb közeledésük sem tudja leküldeni belőlük a lelkiükben, a vértükben levő ellentétet. Szenes Piroska, akit irodalmi feltűnést keltett korábbi regénye, „Csillag a homlokán”, a legjobb mai magyar írók sorába emelt, új könyvével írásművészetének, emberábrázoló képességének, a kényes problémák között mértéket tartó írói tapintatának mindenképp érett teljesítményét érte el. A vaskos kötet 300 lap Franklin kiadásban, szép kiállításban, fűzve 139 lej, diszes egészvászonkötésben 185 lej minden könyvtáraszkodásban vagy kiadóhivatalunkban vagy Lepagenál Cluj. Kérje a Franklin-könyvek jegyzékét.

MEGNYILT
Sängeorz-Bái fürdőben a
Grossmann késevendégül
és penzió. Régi és új vendégeit az ismert figyelmes és olcsó árak mellett kiszolgálásról biztosítja a tulajdonos.

Somerset Maugham: Sör és peroc. Egyik bátor, derűs és finomizésű vezéregyénisége a modern angol regényirodalomnak Somerset Maugham. Sör és peroc című pompás regénye az író legtekéletesebb könyve. Széld írónálval mond el egy emberi életet, egy különös, fényes és sötétséggel teli sorsot. Somerset Maugham pontosan azt nyújtja, amire az elkinzött európaiknak szükségük van: szórakoztató megnyugvást. Az olvasó azon kapja magát rajta, hogy nem hagyja el ajkát hol a derű, hol a meghatottság mosolya, amíg a könyvet kezében tartja. A „Sör és peroc” most jelent meg az Athenaeum kétpengős regénysorozatának ötvenedik jubiláris köteteként. Egyenként 300-400 lap szép kiállításban, egészvászonkötésben 66 lej minden könyvtáraszkodásban, kiadóhivatalunkban vagy Lepagenál Cluj. Kérje az Athenaeum szennációk teljes jegyzékét.

Mai Angol Dekameron. Az angol kiadásban megjelent külföldi irodalom vezéralakjainak remekműveiből összeállítva indult meg a Mai Külföldi Dekameron sorozat leghivatottabb magyar műfordítók közreműködésével. Kötetenként egy-egy nemzet tíz reprezentáns elbeszélője vonul fel azzal a művevel, amelyet önmaga tart a legkülönöbnek. A „Mai Angol Dekameron” kötet, amely most jelenik meg, méltóan sorakozik az előzőkhez. A mai angol irodalom legjavát mutatja be ez az antológia, a legzselőbb irodalmi balszárnytól, a legzárkóztottabb jobb-szárnyig, Joycetól, Lawrence-on, Huxley-n és Maugham-on át egészen Wells-ig és Galsworthy-ig. Minden író maga jelölte ki azt a művet, amelyet naovellái közül a legjobbnak tart. A „Mai Angol Dekameron” diszes fűbörkötésben 300 lej, tíz remek fényképpel és autogrammal. Eddig megjelent a Francia, Amerikai, Német és Angol Dekameron. Hasonló kiállításban és hasonló áron. Kapható minden könyvtáraszkodásban, kiadóhivatalunkban vagy Lepagenál Cluj. Kérje a Nyugat-könyvek jegyzékét.

UJ KELET Legújabb hírek

Leon Blum megegyezést hozott létre a munkások és munkaadók között

A munkások egy része már felvette a munkát. Hét és tizenöt százalékos béremelést kaptak a munkások. Sürgősen a kamara elé terjesztik a munkás-törvényeket

Párizs, június 9. A franciaországi nagy sztrájkmozgalom nagyjában véget ért. Leon Blumnak sikerült megegyezést létesítenie a munkaadókkal, akik intervenciójára nagyrészt elfogadták a munkásság követeléseit. Ezzel Leon Blum első kormányzati ténykedése a teljes siker jegyében zajlott le.

Bár egyes szakmákban és egyes helyeken még tart a sztrájk, remélni lehet hogy a megegyezés alapján rövidesen teljesen helyreáll a munka folyamatossága.

A megegyezés

A Havas jelentése szerint tegnap még a sztrájkban egymillió munkás vett részt. A sztrájkolók és a munkaadók között létrejött megállapodás értelmében a munkások több helyen felvették a munkát. A tegnapi még valószínű általános sztrájknak ma már semmi lehetősége sincsen. A nap folyamán a szakszervezetek mindent el fognak követni, hogy megegyezésre jussanak a munkaadókkal. Az egész sajtó nagy elégtétellel fogadja a megegyezés híreit.

A Le Matin megállapítja, hogy a munkaadók lojálisan vetették magukat alá Leon Blum döntőbíráskodásának és igyekeztek megkönnyíteni helyzetét. A megegyezés teljes volt. A L'Oeuvre megállapítja, hogy Franciaország történelmében ez az első alkalom amikor a miniszterelnöknek sikerült megegyezést teremtenie a munka és a béke között.

A Le Populaire a következőket írja: „Husz év alatt a munkásszűly minden erőfeszítése nem volt elegendő ahhoz, hogy ilyen jogokat nyerjen és nem is volt erre reménye.”

Mit biztosít a megszervezés a munkásoknak?

Párizs, június 9. (Rador.) Az éjjel aláírták a munkások megbízottai és a munkaadók a kollektív munkaszerződések azonnali bevezetésére vonatkozó megegyezést. A szerződést a miniszterelnökségen tartott értekezlet befejezésékképp írták alá. A munkaadók elismerik a munkások vélemény szabadságát, valamint a munkások azon jogát, hogy szabadon csatlakozhatnak bármelyik szakszervezethez. A szakszervezeti jog gyakorlatának azonban nem lehet következménye az érvényben lévő törvényekkel ellenkező aktusok elkövetése. A május 5-én érvényben volt béreket a munka felvétele alkalmával 7 százalékkal emelik fel a nagyobb fizetésűek számára, 15 százalékkal a kisebb béreket kapó munkások számára. A munkaadók kötelezik magukat arra, hogy kiigazítsák a tisztviselői fizetéseket, hogy a tisztviselők és munkások közti fizetési arány normálissá váljon.

A megegyezés szerint, ha egy vállalatnál több, mint 10 munkás van, azoknak joguk van delegátusokat választani a vállalatba.

A sztrájkban részvevő munkásokkal szemben nem fognak semmilyen megtorlást alkalmazni.

Az egyezmény aláírása után Jouhaux, a munkásszövetség főtitkára a következőket nyilatkozta a sajtónak:

„Nagyon meg vagyok elégedve az aláírt egyezménnyel, amely felfogásunknak igazat szolgáltat, amely országunkat az igaz francia formula szerinti gazdasági szervezkedés útjára tereli.

Salengro belügyminiszter elnökletével ma értekezletre ültek össze a munkaadók és munkások megbízottai, hogy megegyezésre jussanak a nagy áruházak alkalmazottainak sztrájkja ügyében, ami nem esik ma éjjel kötött megegyezés keretébe.

Salengro a sajtónak meglepődését fejezte ki az elért eredmények felett,

amelyek véget vetnek az északfranciaországi sztrájkoknak, ahol 300 ezer és a Párizs környékének, ahol 250 ezer sztrájkoló szüntette volt be a munkát.

Vincent Auriol pénzügyminiszter közleményt adott ki, amelyben rámutat arra, hogy a banktisztviselők sztrájkjáról szóló hírek teljesen hamisak. A banktisztviselők és a bankárok megbízottai szerdán ülnek össze a kollektív szerződések módozatainak meg tárgyalására.

Lyoni jelentés szerint az acélöntőművek sztrájkja véget ért. Ezzel szemben 9 nagy párizsi élelmiszerárúházak továbbra is zárva maradnak. A fémiparban a helyzet változatlan. A Renault, Citroen, Peugeot műveknél a tárgyalások folynak a munkások és munkaadók között. Tizenöt ezer biztosítótiszviselő tovább sztrájkol.

A nagy párizsi lapokat ma éjjel ideiglenesen alkalmazott emberekkel szállították vidékre, mert a Messageries Hachette szállító vállalat sofőrjei nem mondták le a sztrájkról, solidaritásuk jeléül a szerezőmunkásokkal, akik még nem jutottak megegyezésre munkaadóikkal. Remélik, hogy a sztrájkot ma reggel elsimítják, hogy a nap folyamán megjelenő kiadásokat már rendszeresen lehet leszállítani vidékre továbbítani.

Párizs, június 9. (Rador.) Guichard-ot, a párizsi rendőrség főnökét, akit Chiappe bizalmi emberének tekintenek, elmozdították. A Le Populaire szerint Guichard mindig kedvezett a jobboldali ligának.

Leon Blum a kamrában bejelentette a sztrájk likvidálását

Párizs, június 9. (Rador.) A kamara mai ülésén Leon Blum is felszólalt, aki közölte, hogy a sztrájkot likvidálták a termelők nemzeti szövetsége és a munkásszövetségek közti megegyezés alapján. Ennek a megegyezésnek anyagi és erkölcsi eredményei vannak — mondotta Blum — melyek lehetővé fogják tenni számunkra, hogy fokozott bizalommal álljunk helyt. Blum ígéretet tett arra, hogy rövidesen törvényjavaslatot fog benyújtani a volt frontarcosok kártalanítására, akiknek nyugdíját a közelmúltban leszállították. Kéri, hogy gyorsítsák meg a beterjesztett törvényjavaslatok megszavazását.

Blum kérte, hogy az illetékes bizottságokban az összes pártok legyenek képviselve, hogy a hozandó törvények ténylegesen az ország akaratát képviseljék. Olyan időket élünk, amikor minden órának rendkívüli fontossága van.

Mussolini veje külügyminiszter lett

RÓMA, június 9. (Rador.) Az olasz kormány összetételében ma változásokat eszközöltek. Viktor Emánuel király aláírta a dekretumot, amelynek alapján Galeazzo Ciano gróf, Mussolini veje átveszi a külügyi tárca vezetését. Suvich lemondott a külügyi államtitkári tisztségről. Helyébe Giuseppe Bastianini, jelenlegi varsói olasz követet nevezték ki.

Olaszország megegyezést köt Németországgal?

A Le Matin szerint június 30-án életbe lép az olasz-német baráti egyezmény. Edén rendkívül fontos ki nyilatkozatot tett választókerületében. Yvon Delbos megbeszélései a nemzetközi helyzetről

Párizs, június 9. (Rador.) A Le Matin római tudósítójának táviratát közli, amely azt állítja, hogy június 30-án olasz-német egyezményt fognak aláírni abban az esetben, ha az olaszellenes szankciókat fenntartanak. Az egyezmény teljes egyenlőség jellemezne az egyik állam által a másikkal szemben tanúsított magatartás tekintetében. Olaszország kötelezné magát arra, hogy támogatni fogja Németországi gazdasági igényeit minden politikai eszközök, nem ellenezné a nemzeti szociálisták terjeszkedési erőfeszítéseit a Balkánon és hozzájárulna a német befolyási zóna korvonalozásához. Németország kötelezettséget vállalna Ausztria függetlenségének tiszteletben tartására és nem lépne be a Népszövetségbe, ha Olaszország esetleges lépése miatt oda visszainválnának.

London, június 9. (Rador.) Edén külügyminiszter tegnap választási körzetében beszédet mondott, amelyben többek között kijelentette, hogy Anglia el van határozva a Népszövetség fenntartásáért dolgozni és esetleg az alapokmány módosításában közreműködni, ami a genfi intézményből tényleges békeeszközzé lenne hivatva csinálni. Annak sikere vagy balsikere, hogy a világban új rendet teremtsenek a népek azon akaratától függ, hogy lemondanak-e az agresszív nacionalizmusról és hajlandók-e közreműködni a viszályok megoldásában. Alkalmat kell keresni egy, a fegyverkezések korlátozására vonatkozó egyezmény megkötésére. Amíg ilyen egyezmény nem lesz életben, Nagy-Britannia maga kell hogy megvédi magát és a birodalom tengeri utjait. Ezért a fegyverkezések növelésére vonatkozó adóilletékek elengedhetetlenek. A mi célunk — mondotta — az egyetemes béke fenntartása. Ami a Rajnavidék elfoglalását illeti. Edén sajnálkozását

fejezte ki a használt módszer felett, de kijelenti, hogy megoldást kell találni a Németország által felidézett helyzetben. Az angol kormány úgy véli, hogy az általa Franciaországgal és Belgiummal szemben vállalt kötelezettségek és tekintetben érvényben maradnak. Nagy-Britannia kész tárgyalásokat kezdeni megemlékezési és kölcsönös segélynyújtási paktumok, valamint kelet-európai légi paktum megkötése érdekében.

Otto Kész eleget tenni a nép hívó szavának

London, június 9. (Rador.) A Daily Herald közli Habsburg Ottó nyilatkozatát, aki kijelentette, hogy bármikor kész eleget tenni a nép hívó szavának.

Párizs, június 9. (Rador.) Yvon Delbos külügyminiszter egymásután fogadja Franciaország nagyköveteit és meghatalmazott minisztereit, akikkel megbeszéléseket tart a nemzetközi helyzetről.

A L'Oeuvre szerint Delbos politikája az angol külpolitikával való teljes azonosság alapján áll. Ép ezért úgy Franciaországban, mint Angliában valószínűleg tartják, hogy a megtorlások azonnali és egyszerű fel függesztésére sor kerülhet. Csak átmeneti megoldás lehetősége állhat fenn a pénzügyi megtorlások fenntartásával. A Petit Parisien azt hiszi, hogy a genfi tárgyalások előtt megbeszélések lesznek Edén és Delbos között Párizsban.

A népus Svájcba utazik London, június 9. (Rador.) A népus egy hét múlva Svájcba utazik, de nem fog részt venni a Népszövetség munkálataiban. Abszencia azonban képviselve lesz a tanácsülésen. Londoni jelentés szerint a népus holnap az abszín követség kertjében fogadónapot tart. Hétszáz személyt hívtak meg.

Pál régensherceg elhagyta Romániát

(Az ötödik oldali cikkünk folytatása.)

Pál jogoszláv régensherceg tegnap délután 5 órakor Belgrádba utazott. Az állomás Károly király, Benes köztársasági elnök, Mihály nagyvajda, Miklós herceg, Krofta csehszlovák külügyminiszter, a kormány tagjai és számos polgári és katonai előkelőség búcsúzott a magas vendégtől.

A turnuseverini hajóavatás Ma délelőtt 11 órakor avatták fel a Regale Carol II. hajót Turnu-Severin kikötőjében az uralkodó, Benes elnök, Krofta cseh külügyminiszter, a kormány tagjai és számos előkelőség jelenlétében. Ez alkalommal a király a következő beszédet mondotta:

— Ismeretes, hogy zsenge gyermekkorom óta megkülönböztetett szeretettel viseltem mindazért, ami kapcsolatban áll a tengerészettel, legyen az dunai vagy tengeri, kereskedelmi vagy háborus jellegű. Ez az egyik oka annak, amiért a legnagyobb örömmel jöttem ide, hogy résztvegyek a büszke hajó keresztelési ünnepélyén. Eljöttem erre az ünnepségre azért is, mert meg vagyok győződve a hajóavatásunk növelésének fontosságáról és mert büszkeséggel tölt el annak tudata, hogy ezt a hajót teljes egészében hazánkban építették. Ebben látom legnagyobb fejlődését gazdasági felszabadulásunknak, annak lehetőségét, hogy megvalósítsuk mindazt, amire hajózási téren országunknak szüksége van. Folytassuk néhány évvel ezelőtt megkezdett programunkat és juttassuk azt kedvező befejezéshez, hogy nem annyira mennyiség és reklám terén, mint embereink technikai kiválóságát által valósságunk konkurenciát csinálhassunk a többi népeknek. Ez a legmélyebb kívánságom, amit kereskedelmi tengerészetünknek mondhatok.

Öfelsége szavait hatalmas ünnepi és éljenzés fogadta, majd a megjelent előkelőségek hajóra szálltak, amely kirándulásra vitték őket előbb a Kazán-szorosig, majd le a Dunán Giurgiugig.

A restauráció elüji ünnepségei

Cluj, június 9. (Az Uj Kelet tud.) Károly király Öfelsége trónralépésének emléknapján városunkban impozáns keretek között ünnepelték meg. A sporttelepi délelotti ünnepi programot a kedvezőtlen idő miatt nem tudták lefolytatni és az ünnepségekre kirendelt ifjúság, az iskolák és a katonai előképző növendékei már a felvonulás után eltávoztak a sporttelepről, hogy a programot az iskolákban és a különböző egyesületek színházaiában folytassák le. Így csak délután 5 órakor került sor a tulajdonképpeni ünnepi programra. A sporttelepen a városi és katonai hatóságok előtt felvonultak a cserkészek, a helybeli iskolák növendékei és a különböző sportegyesületek. Az ünnepséget Iliescu, az Észak-Tornászliga elnöke nyitotta meg, aki beszédében méltatta a nap jelentőségét. A felvonulás után külföldi sportmutatóványok következtek, amelyek közül különösen a Marianus növendékei a zenés szabadságjátokkal és a szertornások érdemeiket említték. A műsört nemzeti táncok zárták be. Este fél 9 órakor fátylasmenettel fejezték be az ünnepséget.

A fátylasmenet elvonulása előtt néhány perccel díszonás alkord zavarta meg az egyébként impozáns ünnepségekkel eltelt nap hangulatát. Az Univerul és a Dimineata fővárosi lapok hetek óta tartó sajtókampányának folyamán egyúttal a cluji jobboldali diákok nagy csoportba verődve gyűltek össze az Uniri téri hagyományos farkas szobor elé, ahová előzőleg már nagy halomba gyűjtötték a Dimineata és Adevurul több példányát, majd felgyújtották az ujsághegyet. A város főterén percekig csaptak magásra a lángok és antiszemita jelszavaktól visszahangzott a zsufolt tér.

Véget ért a Dermatá vasmunkásainak és a faipari munkások sztrájkja. Beszámolt az Uj Kelet arról, hogy néhány hét óta sztrájkoltak Clujon a Dermatá vasmunkásai és a faipari munkások. Tegnap reggel a munkaügyi inspektorátuson nyilvánosságra hozták, hogy egy vasipari, mint a faipari munkások sztrájkja végetért. A Dermatá igazgatósága megállapodott a munkásokkal, hogy kollektív szerződésüket meghosszabbítják 1937 május 1-ig. Ugyancsak megállapodtak munkaadóikkal a faipari munkások is. Ötötől husz százalékgig terjedő béremeléshez járultak hozzá a munkaadók. A munkások elfogadták a béremelést, bár ők eleinte 30 százalékos órabéremelést kétek. Ugyanakkor kollektív szerződésüket egyévi időtartamra meghosszabbították.

ROMAN
1936
plátó
No. 224
19. Telefon
Mavonta 11
ore 600, e
földre: Hav
telévre 12,
getések díj
KELET az
óság egyet
Ökkelék utánnyom
és megjelölésével

A tömsem je

Megerősítés állásab

A külföldi k

Bucuresti, június 10. Háromszor 24 óra te tömegkatasztrófa óta, leménye a szerencsétl áldozatai száma felől kozatlan, mint az első lapok egyöntetű követ ki még közleményt, tul adta volna az ors Cotroceniben tulajdon szett oda. A rádió hi nul fenntartja azt az három ember halt me Holott ez a három em beomlásánál halt meg leg egy órával. A k uyanis kis, ötszáz e kalmas tribün állott, a elhelyezve a nagy cot összeomlását a nagyk észre. A katonazene h nyilvánítások zsvájád zaja nem is hallzott a katonaság segítségé hatták a már meg színhelyéről az első tr zatait... három halotta tet. A Patria szerdai a rádió hemis hiszolg rádió személyzetből l halt meg a helyszínen. Mennyi e száma? Egy órával rá, féltiz a nagy tribün. Helysz lése szerint több mint egy óráig mok alá temették e lehet. Előbb a deszkákat és takarítani a mentés u alatt a deszkák és gerend gyén-hátán fetrengt sebesültek és egymá élte.

Egészen nyilvánvaló, magasságból lezuhanó kívül sok kell, hogy l ma. A Patria szerdai s hogy a halottak száma meg. Az Intransiganté bucaresti jelentése 52 l mitva a kórházban feks sebesültek, akik közül s súlyos. Természetes, h bizonytalan híreknek n többet képzél a szeren mint amennyi tényleges Országszerte és telefon hív Az egész országban lom uralkodott azokn hozzálátortói az ünnep restiben ta:tozkodtak. A cluji postahivatal den a lakosság való tartotta a táviró és ség hogy a hozzátartozók rezen. A kormány ne is az igazságot, amel sem ültek el országsz huz sebesültek bocsr kórházakból. A kórház besült fekszik és csak állapota. A főváros e kárté:ítési pereknek a lag mintegy 2000 per f szes sebesültek és a ha szé:öl. A hatóságok továb folytatják a felelősség